

Rīgas Centrālās bibliotēkas 2009.gada darba pārskats

Rīga, 2010

Saturs

Bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums 2009.gadā	3
Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība	5
Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika.....	8
Informācijas pakalpojumu attīstība	13
Novadpētniecības darbs	19
Projektizstrāde.....	22
Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums.....	24
Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	29
Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	34
Bibliotēkas personāls	36
Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums.....	41
Sadarbība ar pašvaldību	42
Bibliotēkas publicitāte un darbs ar sabiedrību	44

Pielikumi

[Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku kopējo krājumu](#)

[Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku izmantojuma rādītāji 2009. gadā](#)

Bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums 2009.gadā

Rīgas Centrālā bibliotēka (RCB) ir informācijas, izglītības, kultūras, sabiedriskās saskarsmes un novadpētniecības centrs Rīgas iedzīvotājiem un viesiem. RCB ir Rīgas Domes dibināta iestāde, kas strādāja Rīgas Domes Kultūras departamenta (RDKD) pakļautībā.

Pārskata gadā RCB darba aktualitātes un prioritātes bija:

- darbs ar personālu un RCB tīkla attīstība;
- gatavošanās automatizētajiem procesiem, to pilnveidošana (rekatalogizācijas pabeigšana, automatiskās apkalpošanas uzsākšana gandrīz visās RCB filiālbibliotēkās, pašapkalpošanas iekārtas uzstādīšana, datubāžu papildināšana, mājaslapas pilnveidošana u.c.),
- darbs pie krājuma, tā komplektēšanas un atklāsmes,
- darbs ar dažādām lasītāju grupām, publicitāte.

Rīgas Centrālās bibliotēkas direktore Dzintra Šmita

2009.gadā RCB tīklā notika ievērojamas pārmaiņas. Saskaņā ar Rīgas domes apstiprināto „Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku tīkla optimizācijas koncepciju 2007.–2010.gadam” notika **13 (14?) RCB filiālbibliotēku reorganizācija** (par apvienotajām RCB struktūrvienībām vairāk skat. pārskata sadaļu „Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums”). Optimizācijas mērķis ir 21.gadsimta publiskā bibliotēka ar pilsētā vienmērīgi izvietotu, ērti pieejamu filiālbibliotēku tīklu un funkcionāli piemērotām telpām, kurās tiek sniegts visiem lietotājiem līdzvērtīgs, kvalitatīvs un mūsdienīgs bibliotekārais pakalpojums. Arī pēc reorganizācijas RCB tīkls atbilst Ministru Kabineta noteikumiem Nr. 355 ”Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi”. 2009.gadam beidzoties, lietotāju bibliotekārā un informacionālā apkalpošana tika veikta Rīgas Centrālajā bibliotēkā un tās 27 filiālbibliotēkās, kā arī trijos RCB grāmatu izsniegšanas punktos: „Saulaino dienu bibliotēka” Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā un maijā atvērtais RCB grāmatu izsniegšanas punktā Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem rīdziniekiem Katoļu ielā 57.

RCB grāmatu izsniegšanas punkts Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem

2009.gadā notika intensīvs darbs pie RCB grāmatu izsniegšanas punkta Brasas cietumā atvēršanas (cietuma bibliotēkas krājuma papildināšana, 2010.gada periodisko izdevumu pasūtīnāšana; darba grupas darbs pie telpu remonta izsniegšanas punktā un apmācību organizēšanas, galīgo projektu iesniedzot Latvijas Republikas Tieslietu ministrijā). RCB izsniegšanas punkts Brasas cietumā darbu uzsāka 2009.gada nogalē.

Lai nodrošinātu bibliotekāros pakalpojumus arī attālāko pilsētas apkaimju iedzīvotājiem, pārskata gadā veikts apsekojums par bibliobusa efektivitāti un nepieciešamību RCB.

2009.gada pavasarī veikta RCB darbinieku – Latvijas Bibliotekāru biedrības biedru – pārreģistrācija.

Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība

Atskaites gadā RCB vienotajā elektroniskajā lasītāju datubāzē reģistrēti **67 433** bibliotēku **lasītāji**, taču ievērojama daļa lasītāju izmanto nevis vienas, bet vairāku RCB struktūrvienību pakalpojumus, tāpēc summētais lasītāju skaits bija 79 212. Kopumā RCB un tās filiālbibliotēkās bija **1 144 927 apmeklējumi** un **2 540 992** dažādu informācijas nesēju **izsniegumi**. Bibliotekārā darba rādītājus skat. pārskata pielikumā Nr.2.

Lietotāju apkalpošana RCB notiek atbilstoši Latvijas likumdošanai, LR Ministru Kabineta noteikumiem un RCB un tās filiālbibliotēku lietošanas noteikumiem. Jauns RCB maksas pakalpojumu cenrādis Rīgas Domē tika apstiprināts 2009.gada 13.oktobrī.

Bibliotekārie pakalpojumi dažādām lasītāju grupām

No februāra RCB, līdzīgi kā citās Latvijas publiskajās bibliotēkās, apmeklētāji bez maksas varēja noskatīties pēdējo gadu labākās Latvijas filmas portālā www.filmas.lv.

Tradicionāli viena no prioritārajām lasītāju grupām bibliotēkās ir bērni un jaunieši (skat. pārskata sadaļu „Darbs ar bērniem un jauniešiem”).

RCB filiālbibliotēku sekmīga sadarbība ar Rīgas sociālajiem dienestiem, aprūpes iestādēm ļauj nodrošināt bibliotekāro pakalpojumu pieejamību **maznodrošinātajām iedzīvotāju** grupām. Dienas centros, rehabilitācijas iestādēs, patversmēs, rajonu sociālajās nodaļās u.c. tika izplatīta informācija par RCB filiālbibliotēku pakalpojumu pieejamību, krājumu, pasākumiem (organizēja RCB filiālbibliotēka ”Rēzna”, ”Strazds”, ”Vidzeme” un Jaunciema, Pļavnieku, Ķengaraga filiālbibliotēka). RCB Ķengaraga filiālbibliotēkas kolektīvs regulāri veido pasākumus cilvēkiem, kuriem nepieciešams atbalsts un palīdzība - dalība labdarības akcijā ”Radi prieku skumjās acīs”, kurā ar rīdzinieku atbalstu tika sarūpētas 371 Ziemassvētku dāvanas vientuļajiem un trūcīgajiem iedzīvotājiem; regulārs bibliotekārais apkalpošanas darbs sociālajā mājā, grāmatu apskati, cilvēku ar īpašām vajadzībām radošās izstādes, interesentu no dienas centra piedalīšanās pasākumos bibliotēkā. Par pensionāta ”Mežciems” un sociālās aprūpes centra ”Gaiļezers” iemītnieku nodrošināšanu ar lasāmvielu, kā arī par pasākumu organizēšanu šo iestāžu iemītnieku lasītāju klubiem rūpējas RCB filiālbibliotēkas ”Strazds” bibliotekāri (organizēti 17 pasākumi).

Bezdarbnieku skaits 2009.gadā RCB filiālbibliotēkās divkāršojies. Ņemot vērā to, ka viņu pieprasījumi saistās ar jauna darba meklējumiem, visās RCB filiālbibliotēkās bibliotekāri sniedza konsultācijas un veica apmācības par darba meklēšanas iespējām internetā. RCB buklets ”Bezdarbs≠bezdarbība” tika izplatīts visās filiālbibliotēkās un atsevišķās sociālajās iestādēs. Vairākās filiālbibliotēkās izveidotas tematiskās mapes un bibliogrāfiskie saraksti par jaunumiem un izmaiņām darba tirgū, piemēram, ”Darba piedāvājumu portāli” (RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka).

Bezpajumtnieku bibliotekārā apkalpošana tiek nodrošināta RCB izsniegšanas punktā Dienas aprūpes centrā, tomēr cilvēki bez noteiktas dzīvesvietas ir arī bieži RCB filiālbibliotēku apmeklētāji. Lai bezpajumtniekus informētu par sociālā atbalsta iespējām un RCB izsniegšanas punkta darbu, izveidots informatīvs buklets, kas tika izplatīts visās RCB filiālbibliotēkās. Bibliotekārās apkalpošanas darbu RCB izsniegšanas punktā Dienas aprūpes centrā nodrošina RCB filiālbibliotēkas ”Rēzna” bibliotekāri, viņi bibliotēkas apmeklētājiem organizēja

arī pasākumus: "Līgo svētki", "Ziemassvētki", sniedza konsultācijas par informācijas meklēšanas iespējām internetā.

Ziemassvētku koncerts RCB izsniegšanas punktā Dienas centrā

Bibliotekāro pakalpojumu pieejamība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām

RCB un tās filiālbibliotēkās izveidoti "Ābolu plaukti", kuros pieejamie izdevumu mērķis ir sekmēt cilvēku ar īpašām vajadzībām dzīves kvalitātes uzlabošanu (informatīvi izdevumi par sociālo aprūpi, rehabilitāciju, izdevumi vieglajā valodā u.c.). Cilvēkiem ar redzes problēmām visās RCB filiālbibliotēkās pieejamas tekstu palielinošās lupas, iegūstama informācija par Latvijas Neredzīgo bibliotēkas piedāvājumu, pieejams speciāls tekstu palielinošs datora komplekts RCB Juglas filiālbibliotēkā. Tiem, kuriem ir pārvietošanās grūtības, vairākās filiālbibliotēkās sniegts individuāls atbalsts, nodrošinot bibliotekāro pakalpojumu pieejamību dzīvesvietā: RCB Bišumuižas (3 lasītāji), Daugavas (3), Juglas (3), Ķengaraga (3) filiālbibliotēka un filiālbibliotēkā "Zemgale" (2). Bibliotēkas izdevumu apmaiņu (nodošanu/saņemšanu) cilvēkiem ar īpašām vajadzībām bieži veic atsaucīgi sociālie darbinieki, kaimiņi, draugi, paziņas, bet bibliotekāri veic grāmatu atlasīšanu, iesaka iepazīties ar jaunākajiem izdevumiem un izdevumiem no "Ābolu plauktiem". Sadarbībā ar invalīdu biedrībām 2009.gadā tika veidotas izstādes (RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka), kā arī sniegta palīdzība pasākumu organizēšanā (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka).

Pasākums RCB Ķengaraga filiālbibliotēkā

RCB bibliotēku pakalpojumi vecākajiem cilvēkiem

2009.gadā RCB filiālbibliotēkās vecāki cilvēki varēja apgūt datoru lietošanas pamata prasmes gan individuālās konsultācijās visās RCB filiālbibliotēkās, gan grupu nodarbībās, piemēram, RCB Pieaugušo literatūras nodaļā "Tiem, kam pāri 50" (41 nodarbība, kas notika 2 reizes nedēļā 1 stundu, 205 apmeklētāji, sagatavoti un izsniegti materiāli ar noderīgu informāciju līdžņemšanai); RCB Torņakalna filiālbibliotēkā (42 nodarbības 112

dalībniekiem); RCB Bolderājas filiālbibliotēkā (38 nodarbības, katra nodarbība – 2 mācību stundas); RCB Daugavas filiālbibliotēkā (28 nodarbības); RCB filiālbibliotēkā "Vidzeme" (52 dalībnieki, katrs apmeklēja 5 nodarbības) u.c. Vecākās paaudzes lasītāji tika aicināti piedalīties lasītāju interešu klubu pasākumos: "Lasītprieks" - regulāras tikšanās un jaunāko grāmatu apskati (RCB filiālbibliotēka "Zemgale"), "Saulīte" - 11 kluba sēdes, 21 dalībnieks (RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka), neformālais klubiņš "Juglas aicinājums" (RCB Juglas filiālbibliotēka), senioru klubs "Sarma" (RCB Pļavnieku filiālbibliotēka). Atraktīvi un interesanti ir RCB Torņakalna filiālbibliotēkas rīkoti pasākumi pensionāru kluba "Saulespuķe" dalībniekiem, piemēram, "Es varu tikai mīlēt", "Krāsainā krāsu balle" u.c. Turklāt 2009.gadā RCB Torņakalna filiālbibliotēka svinēja 10 gadu sadarbību ar pensionāru klubu.

Jāsecina, ka RCB bibliotekāru darba slodze arvien pieaug, jo ievērojami pieaug pakalpojumu dažādība, bibliotekāriem jādemonstrē labas zināšanas un prasmes, arī psiholoģiskā noturība. Diemžēl nereti vērojama lasītāju vēlme nevis apgūt zināšanas, pieņemt konsultatīvu vai informatīvu palīdzību, bet paģēroši sagaidīt no bibliotekāra izdarīšanu lasītāja vietā (pārkopēt datorā fotogrāfijas no konkrēta modeļa digitālās kameras, samaksāt rēķinus internetbankā, kas turklāt paredz konfidencialas informācijas izpaušanu, e-pasta kastes izveidi un vēstuļu nosūtīšanu lasītāja vietā u.c.).

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

Noslēdzot 2009.gadu, RCB un filiālbibliotēku kopējo krājumu veidoja **895 900** informācijas nesēji (skat. pārskata pielikumu Nr.1) par summu **2 149 598. 91** LVL (par bilancē esošajiem 779 420 eksemplāriem).

Kopkrājumu veido dokumenti latviešu valodā (608 981 eks. jeb 67.98 %), krievu valodā (201552 eks. jeb 22.50 %), angļu valodā (5.92 %), vācu valodā (3.14 %), pārējās svešvalodās (0.46 %). Visvairāk kopkrājumā ir grāmatas (75 8754 eks. jeb 84.69%), bet to veido arī 77 338 jeb 8.63% seriālizdevumi/žurnāli, 39 142 jeb 4.37% brošūras/pārējie dokumenti, 14 552 jeb 1.62% audiovizuālie materiāli, kā arī 3 205 jeb 0.36% elektroniskie dokumenti, 2251 jeb 0.25% nošizdevumi, 609 jeb 0.07% kartogrāfiskie dokumenti un 49 jeb 0.01% kartogrāfiskie izdevumi.

RCB un filiālbibliotēku kopējais krājums 2009.gadā papildināts par 109 811 eksemplāriem (t.sk. 81 614 grāmatas, 2 772 audiovizuālie materiāli, 134 nošizdevumi, 2 attēlizdevumi, 204 elektroniskie dokumenti, 134 kartogrāfiskie dokumenti, 23 109 seriālizdevumi/žurnāli, 1842 brošūras/pārējie dokumenti).

Tāpat kā iepriekšējos gados, izslēgto eksemplāru skaits ir lielāks par jaunieguvumu skaitu, tāpēc kopējais RCB un tās filiālbibliotēku krājums samazinājies par 43 443 eksemplāriem.

Kopējais krājums 2009.gada sākumā (eks.)	Ienācis 2009.gadā (eks.)	Izslēgts 2009.gadā (eks.)	Izmaiņas 2009.gada beigās (eks.)
939 343	109 811 No tiem: Latviski – 71.43 % Krieviski – 22.50 % Angliski – 4.44 % Vāciski – 0.77 % Citas svešval. – 0.86%	153 254 No tiem: Latviski – 64.55% Krieviski – 32.20 % Angliski – 1.91 % Vāciski – 0.81 % Citas svešval. – 0.53 %	- 43 443

Lielākie krājumi 2009.gada beigās:

RCB struktūrvienība	Eksemplāru skaits
Rīgas Centrālā bibliotēka (Pieaugušo literatūras nodaļa, Bērnu literatūras nodaļa, Repozitārija Aktīvais fonds, Bibliotēku dienests)	102 898 ¹
RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”	42871
RCB Imantas filiālbibliotēka	40114
RCB Ķengaraga filiālbibliotēka	37543
RCB Daugavas filiālbibliotēka	33642
RCB Šampētera filiālbibliotēka	32021
RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka	31957
RCB filiālbibliotēka „Rēzna”	30231

Komplektēšanas darbs RCB notiek atbilstoši „Rīgas Centrālās bibliotēkas krājumu attīstības un komplektēšanas koncepcijai 2008. – 2012.g.”. Lai racionāli un kvalitatīvi izmantotu RCB budžeta līdzekļus komplektēšanai, RCB apstiprinātā Komplektēšanas padome kopš jūlija reizi mēnesī rīkoja sēdes un apsprieda RCB KAN Komplektēšanas sektora darbinieku izteiktos priekšlikumus jaunieguvumu un to skaita iegādei, kā arī gada

¹ RCB Pieaugušo literatūras nodaļas un RCB Bērnu literatūras nodaļas krājums 2009.gada beigās - 88 807 eks.

nogalē notika apspriede par 2010.gadā plānoto periodisko izdevumu pasūtīnāšanu RCB. Komplektēšanas prioritātes:

- nesamazināt nosaukumu skaitu, bet samazināt eksemplaritāti;
- nepirkt praktisko padomu grāmatas, ezoterisko literatūru un bilžu enciklopēdijas;
- iepirkt informācijas nesējus lasīšanai visai ģimenei;
- RCB izsniegšanas punktā BKUS pārtraukt izdevumu iegādi studiju līmenim, jo struktūrvienības uzdevums ir apkalpot slimus bērnus un viņu vecākus;
- par prioritāti iegādei tiek izvirzīta latviešu oriģinālliteratūra un Latvijā izdotās grāmatas. No izdevumiem krievu valodā primāri tiks iepirkas Latvijā izdotās grāmatas, tad ārzemēs izdoti krievu autoru oriģināldarbi, īpaši akcentējot vērtīgus nozaru literatūras izdevumus, tad tulkotā literatūra.

Vadoties pēc RCB krājuma komplektēšanas koncepcijas, liela vērtība tika veltīta krājuma kvalitātes uzlabošanai un sadarbībai ar filiālbibliotēkām, lai izzinātu un precizētu lietotāju vajadzības un vēlmes. Lai precizētu komplektēšanas dziļuma līmeņus, atskaites gadā RCB KAN komplektēšanas sektora darbinieces apmeklēja 11 struktūrvienības.

Komplektēšanas darbā tika izvērtēti pieprasījumi piekomplektēšanas datubāzē un biežāk veiktas ekspresaptaujas filiālbibliotēkās par iegādājamās grāmatas nepieciešamību atbilstoši informācijas dziļuma līmenim un filiālbibliotēku apkaimes īpatnībām, RCB krājumu vērtējot kā vienotu veselumu.

RCB lokālai lietošanai paredzētās komplektēšanas datubāzes izmantošanas intensitāte ir ievērojama. Datubāzē reģistrēti 1 836 pieprasījumi, no kuriem izpildīti 341. Kā atteikumu iemesli grāmatu iegādei tika norādīti: var saņemt RCB Repoitārijā, izmantot vienoto RCB krājumu, izgūt no interneta, izmantot SBA.

Galvenais finansējuma avots informācijas nesēju ieguvei – Rīgas Domes apstiprinātie RCB budžeta līdzekļi. Komplektēšanas sektorā dažādu informācijas nesēju iegādei iztērēti **127 881.95 LVL**, periodisko izdevumu abonēšanai – **16 250.71 LVL**. Kopumā 2009.gadā līdzekļi komplektēšanai tika samazināti, turklāt valstī notika PVN likmes paaugstināšana grāmatām: sākotnēji no 5% uz 21%, bet no jūlija – uz 10%; citiem informācijas nesējiem – no 18% uz 21%.

Atskaites gadā grāmatas un citi informācijas nesēji saņemti no 179 apgādiem, izdevniecībām, organizācijām, iestādēm un privātpersonām kā iepirkumi un kā dāvinājumi. Par RCB budžeta līdzekļiem jaunie informācijas nesēji tika iegādāti 72 izguves vietās, pievēršot uzmanību iegādājamo dokumentu informatīvajai un kultūrvēsturiskajai vērtībai. Lai racionāli izmantotu piešķirtos līdzekļus, dokumenti pārsvarā iegādāti no izdevēja. Par RCB budžeta līdzekļiem iegādātā eksemplāra vidējā cena ir 5.35 LVL (2008.g. – 5.05 LVL).

Lielākie iepirkumi veikti: Zvaigzne ABC (5 284 eks.), Janus (3 829 eks.), L.Grāmata (2 006 eks.), Kontinents (1426 eks.), Jumava (967 eks.), Egmont Latvija (849 eks.), Jānis Roze (593 eks.), J.L.V. (550 eks.), Dienas grāmata (531 eks.), Apostrofs (488 eks.), 1C: Multimedia Baltic (450 eks.), RaKa (437 eks.), Atēna (412 eks.), Lietišķās informācijas dienests (402 eks.).

2009.gadā tika uzsākta sadarbība ar 18 jauniem dokumentu piegādes partneriem, bet ar 7 – sadarbība atsākta.

Atskaites gadā tika pievērsta uzmanība laikmetīgu informācijas nesēju iegādei, plašā nosaukumu klāstā un eksemplāru skaitā iepērkot klausāmgrāmatas, teātra izrāžu un televīzijas raidījumu ciparu videodiskus, mācību līdzekļi un apjomīgs pētījums CD formātā.

2009.gadā no Valsts kultūrkapitāla fonda kultūras programmas „Jaunu grāmatu un citu izdevumu iegāde publiskajām bibliotēkām” ietvaros saņemts viens pilnais komplekts. 69 grāmatas saņemtas arī no Valsts kultūrkapitāla fonda kultūras programmas „Lasīšanas veicināšana” apakšprogrammas Bērnu žūrija.

2009.gadā saņemti gan juridisku personu, gan privātpersonu dāvinājumi RCB un filiālbibliotēku krājumiem: VAS „Latvijas dzelzceļš”, Jumava, Lauku bibliotēku atbalsta biedrība, „Viena diena.lv”, Rīgas pilsētas Kurzemes rajona izpilddirekcija, grāmatu apgāds SIA „Madris”, Latvijas Zinātņu akadēmijas Baltijas stratēģisko pētījumu centrs, Velku biedrība, Andrew Nurnberg Associates Baltic, Somijas Izglītības un kultūras ministrija, Japanese Literature Publishing and Promotion Center, Rīgas domes Kultūras, mākslas un reliģijas lietu komiteja, žurnāla „Biznesa Psiholoģija” izdevēja Elga Zēģēle, Georgs Andrejevs, Jānis Leja, Mirdza Kļava, Alvilis Hartmanis, Ruta Marjaša, Rauls Čilačava.

2009.g. tika saņemti dāvinājumi no sadarbības partneriem: Brēmenes Centrālās bibliotēkas (Vācija), Kirovogradas Apgabala bibliotēkas (Ukraina), Košices Centrālās bērnu bibliotēkas (Slovākija), N.A. Nekrasova Maskavas Centrālās bibliotēkas (Krievija), Sanktpēterburgas Centrālā bibliotēka (Krievija), Norčepingas pilsētas bibliotēkas (Zviedrija), Stokholmas pilsētas bibliotēkas (Zviedrija), Umeo pilsētas bibliotēka (Zviedrija).

Izņemot Britu Padomes bibliotēkas dāvinājumu, visi RCB un tās filiālbibliotēku jaunieguvumi apstrādāti centralizēti RCB KAN.

Vairāku RCB filiālbibliotēku reorganizācijas dēļ krājumus papildināja: RCB, RCB filiālbibliotēka „Vidzeme”, „Kurzeme”, „Avots”, „Zvirbulis”, „Rēzna”, RCB Čiekurkalna, Juglas, Sakandaugavas filiālbibliotēka, kā arī RCB Repoziārijs, taču darbs ar krājumu, informācijas nesēju nodošana vēl citām RCB struktūrvienībām, kā arī elektroniskā kataloga sakārtošana ir 2010.gadā veicams darbs. Turklāt to informācijas nesēju dubletes, kuras nepapildinās RCB struktūrvienību krājumus, martā tiks piedāvātas Latvijas publiskajām bibliotēkām.

RCB Repoziārija Apmaiņas fonda krājums uz 2010.gada 1.janvāri ir 17 617 eksemplāri (16 187 grāmatas, 1 318 brošūras, 70 seriālizdevumu, 26 nošizdevumi, 16 audiovizuālo materiālu). Pārskata periodā krājumā ienākuši 10 136 eksemplāri, bet izslēgti 12 163 eksemplāri.

RCB Repoziārija Apmaiņas fonda krājumu papildinājuši RCB filiālbibliotēku liekie dubleti un daļa reorganizēto RCB filiālbibliotēku informācijas nesēji (5 461 eks.), (1 993 eks.), kā arī RCB lasītāju (2 946 eks.), privātpersonu (1009 eks.) un organizāciju dāvinājumi (497 eks.).

Lai izvērtētu piedāvāto dubletu literatūru un dāvinājumus, tika apmeklētas RCB filiālbibliotēkas. Gada laikā tas izdarīts 128 reizes. Visbiežāk apmeklētās: RCB Annas (14), Ķengaraga (9), Pārdaugavas (9), Hanzas (8), Nordeķu (8) filiālbibliotēka, RCB filiālbibliotēka „Kurzeme” (7) u.c.

2009.gadā 2 666 RCB Repoziārija Apmaiņas fonda informācijas nesēju izmantoti nolietoto eksemplāru nomaiņai vai krājumu papildināšanai, bet 837 - izsniegumam uz laiku. Turklāt uz laiku izsniegti ne tikai lasītāju pieprasīti iespieddarbi, bet tie papildinājuši izstādes vai izmantoti pasākumos. Visaktīvāk šo iespēju izmantoja RCB filiālbibliotēka „Zemgale”, RCB, RCB filiālbibliotēka „Laima”, „Vidzeme” un RCB Ķengaraga filiālbibliotēka. 1 710 grāmatas nodotas RCB grāmatu izsniegšanas punktam Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem.

Gada laikā 128 nolietoti vai bojāti iespieddarbi izslēgti no RCB Repoziārija Apmaiņas fonda.

Tā kā gandrīz visas RCB struktūrvienības jau veic automatizēto apkalpošanu, arvien lielākam skaitam RCB Repozitārija Apmaiņas fonda dokumentu jāveic apstrāde RCB KAN. Tas nozīmē, ka, RCB KAN, plānojot nodaļas darbu, jāparedz ne tikai jaunieguvumu vai dāvinājumu apstrādi, ne tikai norakstīto informācijas nesēju izslēgšanu, bet arī RCB Repozitārija Apmaiņas fonda citām RCB struktūrvienībām nodoto dokumentu apstrādi. 2009.gadā tas tika darīts, sadarbojoties RCB Apmaiņas fondam un RCB KAN. Turklāt šādu apstrādājamo dokumentu skaists 2010.gadā tikai pieaugs.

RCB Repozitārija Apmaiņas fonds apkalpo RCB un tās filiālbibliotēkas, taču, lai sabalansētu saņemto un izslēgto iespieddarbu skaitu, daudzskaitlīgie dubleti tiek piedāvāti sadarbības partneriem, kā arī iestādēm un organizācijām kā bezmaksas dāvinājumi. Atskaites gadā no RCB Repozitārija Apmaiņas fonda savus krājumus papildināja 46 iestādes: 34 Latvijas novadu publiskās un skolu bibliotēkas (nodotas 4 460 vienības), 4 mācību iestādes Rīgā (nodotas 944 vienības), 3 grāmatas tika dāvinātas kolēģiem Lietuvā, 1 230 grāmatas tika nodotas, atbalstot Latvijas Rakstnieku savienības rīkotos pasākumus, 53 grāmatas - reliģisko organizāciju bibliotēkām, 826 grāmatas – Brasas cietuma bibliotēkai, 40 mākslas grāmatas - Rīgas kultūras centram „Ritums”.

Jau otro gadu RCB Repozitārija Apmaiņas fonda dāvinājums kuplina Grāmatu maiņas punktu Baltijas Grāmatu izstādē

Noslēdzot 2009.gadu, **RCB Repozitārija Aktīvā fonda** krājums ir 12 081 eksemplārs, ko veido informācijas nesēji šādās valodās: 7 875 latviski, 3 255 krieviski, 641 angļiski, 170 vāciski un 170 pārējās svešvalodās.

Gada laikā ienākuši 2 429 eksemplāri par summu 6 248.88 LVL. Izslēgti 75 eksemplāri par summu 299.80 LVL.

RCB lietotāju pieprasījumu skaits 2009.gadā – 315; izsniegto grāmatu skaits – 12 211 eksemplāru (kopā ar izsniegumu RCB izsniegšanas punktam BKUS), sagatavojot 305 tematiskās vai nozaru grāmatu kopas. Izsniegts: 3 851 daiļliteratūras grāmata un 8 360 nozaru literatūras, 1 080 audiovizuālie materiāli un 640 elektroniski dokumenti, no kuriem 9 035 latviski, 3 001 krieviski, 140 angļiski un 35 vāciski.

Jāatzīmē, ka no 2009.gada septembra Repozitārija Aktīvais fonds uzsāka automatizētu informācijas nesēju izsniegšanu filiālbibliotēkām, kas ievērojami uzlaboja tā izmantošanas kvalitāti.

2009.gada pieprasījumos dominēja memuārliteratūra, ekonomika, animācijas filmas, literatūra par dzīvniekiem, mākslu, sportu, obligātā mācību literatūra.

RCB Repozitārija Aktīvā fonda krājuma izsniegtās dokumentu kopas pēc procentuālā novērtējuma: nozaru literatūra – 10%, jaunieguvumi – 40%, tematiskās kopas – 5%, elektroniskie dokumenti – 45%. Vislielāko pieprasījumu veido nozaru literatūras pieprasījumi – 50% no visiem pieprasījuma veidiem. Nākamā lielākā daļa

ir mācību procesa padziļinātai apguvei izmantoto dokumentu pieprasījums – 40%, un uzziņu literatūra - 10% no pieprasījumu skaita.

Visaktīvāk RCB Repozitārija Aktīvo fondu izmantoja RCB Jaunciema, Bišumuižas, Mežciema filiālbibliotēka, RCB filiālbibliotēka „Laima”, „Avots”, RCB Bergū, Grīziņkalna, Svešvalodu filiālbibliotēka. Jāatzīmē, ka 2009.gadā aktīvi RCB Repozitārija Aktīvo fondu sāka izmantot RCB Vecrīgas filiālbibliotēka, aktivitāte pieaugusi arī RCB filiālbibliotēkās „Kurzeme”, „Pūce”, „Tilts”.

RCB Repozitārija Pasīvā fonda krājums 2009.gada beigās ir 13 698 eksemplāri, ko veido 8 245 grāmatas, 34 seriālizdevumi, 4 943 nošizdevumi un 476 brošūras. Gada laikā no krājuma izslēgti 2 210 eksemplāri (134 grāmatas, 2 076 nošizdevumi), kā arī tas papildināts ar 34 iespieddarbjiem.

2009.gadā Repozitārija Pasīvais fonds RCB struktūrvienībām izsniedzis 226 iespieddarbjus, ko veido lasītāju pieprasījumi un materiālu kopas izstādēm. Turklāt gada laikā nodaļas krājums tika izvērtēts, optimizēts un sagatavots ievadīšanai RCB elektroniskajā katalogā.

2009.gadā RCB Automatizācijas nodaļas galvenā speciāliste-tīkla administratore Lelde Puriņa veica skaitlisko analīzi latviešu un ārzemju daiļliteratūras, filosofijas izsniegumam RCB 2008.gadā, apkopotos datus iesniedzot AKKA/LAA.

Informācijas pakalpojumu attīstība

Uzziņu informācijas darbs (skat. arī pārskata sadaļu „Darbs ar bērniem un jauniešiem”)

Kvalitatīva lietotāju apkalpošana tiek nodrošināta, izmantojot jaunās tehnoloģijas, kā arī RCB filiālbibliotēkās pieejamos visu veidu informācijas avotus. Uzziņu informācijas darbs balstās uz elektronisko un iespiesto informācijas avotu izmantošanu.

Visās RCB filiālbibliotēkās lietotājiem pieejami bezmaksas interneta pakalpojumi. Uzziņu darbā tika izmantotas autorizētās datubāzes: NAIS, Letonika, Nozare.lv, EBSCO. RCB un 15 filiālbibliotēkās bija pieejama Lursoft datubāze. Bez tam informācijas darbā plaši tika izmantotas RCB veidotās datubāzes: „Rīga latviešu daiļliteratūrā” un „Rīgas pilsētas novadpētniecība”, kā arī LNB Bibliogrāfijas institūta analītikas datubāze, dažādas datubāzes CD formātā un interneta resursi. Palielinās bibliotekāra loma informācijas meklēšanas prasmju apmācībā, kā arī informācijas atlasē un apkopošanā.

2009. gadā RCB turpināts darbs pie virtuālās bibliotēkas pilnveidošanas, lai informāciju varētu iegūt arī attālinātie lietotāji. Informāciju par informācijas nesējiem, kuri atrodas RCB vienotajā krājumā, var iegūt elektroniskajā kopkatalogā. Ar novadpētnieciska rakstura materiāliem var iepazīties pašu RCB speciālistu veidotajās datubāzēs „Rīgas pilsētas novadpētniecība” un „Rīga latviešu daiļliteratūrā”.

Pārskata gadā vairākas RCB filiālbibliotēkas (RCB Daugavas, Grīziņkalna, Čiekurkalna, Juglas filiālbibliotēka, RCB filiālbibliotēka „Avots”, „Vidzeme”) aktīvi strādāja ar novadpētniecības datubāzes papildināšanu. Kopumā minētajā laika periodā ievadīts ap 1200 ierakstu. Datubāzē ievadīti bibliogrāfiskie apraksti rakstiem no „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmatas”, kas publicēti laika periodā no 2003. gada līdz 2007. gadam.

Lai popularizētu jaunieguvumus, tiek veidotas izstādes, kuras papildina jauno grāmatu apskati, bibliogrāfiskie saraksti, kuros atspoguļoti RCB struktūrvienībās saņemtie vai konkrētai lasītāju grupai adresēti jaunieguvumi, kā arī tiek organizētas Jauno grāmatu dienas. Jauno grāmatu apskati notikuši ne tikai filiālbibliotēkās, bet arī skolās un senioru klubos (organizēja RCB Pļavnieku filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka „Zemgale”), ar jaunieguvumiem tiek iepazīstināti bibliotēkas darbinieki (tāda prakse ir RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”, „Zvirbulis”), ar grāmatu apskatiem viesojas dienas centrā „Cerību māja” un sociālajā mājā (RCB Ķengaraga filiālbibliotēka). RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā veidota pastāvīga izstāde „Something for Everyone”, kura iepazīstina ar jaunieguvumiem svešvalodās un kura guvusi lielu popularitāti skolēnu vidū. RCB Mežciema filiālbibliotēka literatūras apskatu tematus saistīja ar akcijas „Rīga lasa” ikmēneša tematiem.

Uzziņu informācijas darbā bez elektroniskajiem informācijas resursiem tiek izmantots uzziņu literatūras fonds, novadpētniecības kartotēkas, atsevišķas tematiskās kartotēkas, kā arī tematiskās avīžu un žurnālu klipu mapes. Savu nozīmi nav zaudējušas tematiskās mapes. Tās tiek veidotas par aktuāliem tematiem, lai paātrinātu informācijas ieguvu, tiek regulāri rediģētas un papildinātas ar jaunākajiem materiāliem. 2009. gadā RCB un Rīgas Domes Pilsētas attīstības departamenta sadarbības ietvaros visās filiālbibliotēkās tika izveidota mape „Rīgas Domes Pilsētas attīstības departaments informē”, kurā apkopota informācija par sabiedriskajām apspriešanām un citi materiāli.

Uzziņu literatūras fonds regulāri tiek attīrīts no novecojušiem izdevumiem un papildināts ar jaunākajiem izdevumiem. Tematiskās kartotēkas savu aktualitāti zaudējušas, tomēr vairākās filiālbibliotēkās tiek veidotas nelielas kartotēkas, apkopojot nozīmīgu informāciju. RCB Mākslas un mūzikas filiālbibliotēka „Tilts” joprojām

tiek papildināta Lugu kartotēka, kas veidota sadarbībā ar Dramaturgu ģildes vadītāju Daini Grīnvaldu un aktīvi izmantota Dramaturģijas lasītavā. Dažās RCB filiālbibliotēkās kartotēkas ir ieguvušas elektronisku formu, piemēram, RCB Imantas filiālbibliotēka izveidojusi nelielu datubāzi „Cittautu ievērojami cilvēki Latvijā”, kas regulāri tiek papildināta.

Liela nozīme ir bibliotekārajām stundām un individuālajām konsultācijām, kuru laikā tiek apgūtas arī praktiskas iemaņas. Apmācība informācijas meklēšanā notikusi ne tikai skolēniem, bet arī citām lasītāju grupām. Līdz ar to bibliotēkas lietotāji attīstījuši savas prasmes informācijas meklēšanā, īpaši internetā un bieži vien informācija tiek meklēta bez bibliotekāra līdzdalības.

Kartotēku, sarakstu vai tematisko mapju formā tiek apkopota informācija ar pieprasītākajām un nozīmīgākajām interneta adresēm. Šie apkopojumi ir noderīgi ātrākai informācijas atrašanai un kvalitatīvākai atlasei. 2009. gadā ļoti aktuāli un pieprasīti bija interneta adrešu apkopojumi darba meklētājiem.

Uzziņu darbs tiek veikts arī ar atsevišķām interešu grupām, atlasot un apkopojot tās interesējošos materiālus. Tie ir pedagogi, vēstures, teātra vai ceļojumu interesenti. RCB izsniegšanas punktā BKUS bibliotekāres sniedz uzziņas ne tikai bērniem, bet arī medicīnas personālam un medicīnas studentiem. RCB Pieaugušo literatūras nodaļā darbojas Eiropas Savienības informācijas punkts.

Vairākās filiālbibliotēkās sastādīti bibliogrāfiskie saraksti. Regulāri jaunieguvumu saraksti tiek pievienoti jaunumu izstādēm vai tematiskajām izstādēm, literatūras saraksti tiek veidoti pēc skolotāju vai skolēnu pieprasījuma. RCB grāmatu izsniegšanas punkta BKUS darbinieces sākušas darbu pie bibliogrāfiskā rādītāja par Bērnu klīniskās universitātes slimnīcu. Ilggadīga bibliogrāfisko sarakstu sastādīšanas pieredze ir RCB filiālbibliotēkai „Vidzeme”, 2009. gadā tās darbinieki apkopojusi literatūru 13 tematiskajos literatūras sarakstos. Akcijas „Rīga lasa” ietvaros RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka izveidojusi bibliogrāfisko sarakstu par latviešu estrādes māksliniekiem.

Uzziņu informācijas darbā tiek izmantotas iespējas, ko piedāvā RCB Starpbibliotēku abonements, RCB Repozitārija aktīvais fonds, kā arī bieži vien literatūra tiek meklēta tuvāko filiālbibliotēku krājumā.

RCB Starpbibliotēku abonementa (SBA) darbs

2009.gadā RCB SBA nodaļā strādā divi darbinieki (1,5 slodzes gada nogalē). SBA galvenā funkcija ir nodrošināt lasītājam viņa pieprasīto grāmatu vai cita veida informāciju gadījumos, kad dokuments nav RCB krājumā. Pārskata periodā RCB SBA izpildīti 1 424 pieprasījumi no RCB struktūrvienību veiktajiem 1 472 pieprasījumiem.

RCB struktūrvienība	Pieprasīj. / atteikumu skaits	RCB struktūrvienība	Pieprasīj./ atteikumu skaits
Centrālā bibliotēka	406/2	Mežciema filiālbibliotēka	173/5
Annas filiālbibliotēka	1	Nordeķu filiālbibliotēka	22/1
Filiālbibliotēka “Avots”	11	Pārdaugavas filiālbibliotēka	8
Berģu filiālbibliotēka	11	Pļavnieku filiālbibliotēka	0
Bišumuižas filiālbibliotēka	51/4	Filiālbibliotēka “Pūce”	2
Bolderājas filiālbibliotēka	0	Filiālbibliotēka “Rēzna”	1
Filiālbibliotēka “Burtnieks”	40/2	Sarkandaugavas filiālbibliotēka	4
Čiekurkalna filiālbibliotēka	14/1	Sarkankalna filiālbibliotēka	0
Daugavas filiālbibliotēka	5	Svešvalodu filiālbibliotēka	0
Grīziņkalna filiālbibliotēka	3	Filiālbibliotēka “Strazds”	16

Hanzas filiālbibliotēka	47	Šampētera filiālbibliotēka	0
Iļģuciema filiālbibliotēka	4	Mūzikas filiālbibliotēka "Tilts"	1
Imantas filiālbibliotēka	1	Torņakalna filiālbibliotēka	0
Jaunciema filiālbibliotēka	0	Vecrīgas filiālbibliotēka	0
Juglas filiālbibliotēka	131/2	Filiālbibliotēka "Vidzeme"	179/4
Filiālbibliotēka "Kurzeme"	58/2	Filiālbibliotēka "Vinnijs"	0
Ķengaraga filiālbibliotēka	62/10	Zasulauka filiālbibliotēka	0
Filiālbibliotēka "Laima"	134/15	Filiālbibliotēka "Zemgale"	3
Mākslas literatūras filiālbibl.	0	Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka	1
Mārtiņa filiālbibliotēka	0	Zolitūdes filiālbibliotēka	4
Mežaparka filiālbibliotēka	0	Filiālbibliotēka "Zvirbulis"	15
		Izsniegšanas punkts BKUS	15

RCB struktūrvienību pieprasījumu sadalījums pa valodām: latviešu valodā – 1105, angļu valodā – 51, franču valodā – 2, krievu valodā – 293, vācu valodā – 19, citās svešvalodās – 2.

Profesionāli, precīzi un kvalitatīvi SBA pakalpojumu nodrošināja šādas RCB struktūrvienības: RCB Mežciema, Juglas un Ķengaraga filiālbibliotēka, RCB filiālbibliotēka „Laima” un „Vidzeme”.

2009.gadā SBA pakalpojumus izmantoja arī SBA sadarbības partneri: Rīgas Dome un Rīgas Domes Kultūras departaments, Rīgas Latviešu biedrība, Latvijas Nacionālo karavīru biedrība, Politiski represēto biedrība, Rīgas Biznesa koledža, Lutera akadēmija, CV-Online. Izpildīti visi 150 pieprasījumi.

Kopumā 2009.gadā RCB SBA nodaļā izpildīti 1 574 pieprasījumi no 1 622.

No ārvalstu bibliotēkām SSBA kārtā saņemtas piecas grāmatas: divas grāmatas no Kopenhāģenas Universitātes bibliotēkas, viena grāmata no Malmes Universitātes bibliotēkas, Upsalas Universitātes bibliotēkas un Drēzdenes Universitātes bibliotēkas. Uz Krieviju tika aizsūtīti trīs pieprasījumi, taču atbilde netika saņemta. Turklāt trīskārtējās SSBA pakalpojumu samaksas pieauguma dēļ vairāki klienti no tā atteicās.

Izmantojot SBA kārtā saņemtos materiālus, veidoti šādi bibliogrāfiskie saraksti:

- Personāla vadība: atlase, meklēšana, motivācija un novērtēšana;
- Darba tirgus specifiskās problēmas;
- Kā sevi aizstāvēt (kā pasargāt bērnu no nelaimes);
- Literatūra par zinātniskās fantastikas darbiem;
- „Kad mūki dzied, dievi klusē...” (par Austrumu filosofiju)

RCB un tās filiālbibliotēkām sniegtas vienkāršās un sarežģītās uzziņas, daži piemēri: kvalitatīvās metodes sociālos pētījumos; personības sociālās izziņas metodes; informatīvo sistēmu pielietošana personālvadībā; personāla uzskaites datorsistēma; IT personālvadībā; personālvadības standarti; informācijas drošības kultūra; senās un mūsdienu latviešu kāzu tradīcijas; Hellingera ģimenes sistēmiskā teorija; mēbeļu restaurācija; bērni ar Dauna sindromu; rūpnieciskā alus darīšana un vīna ražošana; kreativitātes fenomens.

SBA kārtā pasūtīnātie materiāli kuplinājuši 9 izstādes, bet sagatavotie informatīvi materiāli un kopijas papildinājušas novadpētniecības materiālu kopas par vairāku RCB filiālbibliotēku apkaimēm un to vēsturi, ievērojamiem cilvēkiem, arhitektūru un pieminekļiem.

Darba gadā tika sniegtas tiešās un netiešās informācijas, mutvārdu uzziņas un konsultācijas, kā arī veikta jauno bibliotekāru apmācība RCB tālākizglītības pasākumu ietvaros.

Automatizēto informācijas procesu jomā 2009. gadā tika strādāts šādos virzienos: krājuma rekatalogizācija, lasītāju reģistrācija un automatizēta lietotāju apkalpošana, RCB autoritatīvo ierakstu datubāzes veidošana, RCB abonētās periodikas datubāzes izveide, darbs pie RCB mājaslapas, tehnisku uzlabojumu veikšana).

No 2009. gada maija darbs BIS ALISE tika veikts versijā ALISE 4.2.0.7. No septembra tika pāriets uz BIS ALISE versiju 4.2.0.8. Visa gada garumā tika veiktas konsultācijas ar BIS ALISE pārstāvjiem par programmas nepilnībām un neskaidriem jautājumiem.

2009.gadā **automatizētu lasītāju apkalpošanu** BIS ALISE uzsāka 13 filiālbibliotēkas, pārskata gada beigās šo procesu pilnībā veica 22 RCB struktūrvienības, bet daļēji – RCB Mākslas un mūzikas filiālbibliotēka „Tilts”. Turklāt 2010.gadā jaunizveidotajās RCB filiālbibliotēkās „Pārdaugava” un „Purvciems” automatizētā apkalpošana tiks veikta no atvēršanas brīža.

17.jūlijā RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” tika atklāta Latvijas publiskajās bibliotēkās pirmā **pašapkalpošanās iekārta**. Ar šīs iekārtas palīdzību bibliotēkas apmeklētāji var paši noformēt bibliotēkā paņemto informācijas nesēju izsniegšanu (saņemt no bibliotēkas) un nodošanu, kā arī pagarināt paņemto informācijas nesēju lietošanas termiņu. Iekārta veic visas darbības, ko parasti veic bibliotēkas darbinieks: identificē bibliotēkas lasītāju pēc lasītāja kartes, nolasa informāciju no konkrētā izdevuma, reģistrē konkrētam lasītājam izsniegtos izdevumus vai bibliotēkā paņemto izdevumu nodošanu, kā arī drukā čeku, kurā redzama nepieciešamā informācija (bibliotēkā paņemto izdevumu saraksts un datums, līdz kuram izdevums ir izsniegts).

Taču joprojām lasītājs var izvēlēties – darboties ar pašapkalpošanās sistēmu vai vērsties pie bibliotekāra. Ņemot vērā, ka bibliotēku attīstības rezultātā pieaug bibliotēku apmeklētāju skaits, pašapkalpošanās izdevumu saņemšanā un nodošanā paver iespējas paaugstināt bibliotēkas piedāvāto pakalpojumu kvalitāti – lasītāji tiks ātrāk apkalpoti, bet bibliotekāri varēs vairāk laika veltīt daudzpusīgo lasītāju pieprasījumu izpildei.

Pakalpojums ieviests, pateicoties RCB speciālistu pieredzei, kas gūta starptautiskajos sadarbības projektos. Šī mūsdienīgā apkalpošanas forma kļuvusi iespējama, RCB līdzdarbojoties ar Suomen 3M Oy pārstāvniecību Latvijā, kas nodeva RCB aprobācijai pašapkalpošanās iekārtu, un v/a „Kultūras informācijas sistēmas”, sadarbībā ar kuru tika izstrādāta iekārtas darbības savietojamība ar bibliotēku informācijas sistēmu ALISE, kā arī ar SIA „TietoEnator Alise” speciālistiem.

Lasītāju pašapkalpošanās iekārta informācijas nesēju saņemšanai/nodošanai

Tika plānots, ka 2009.gada laikā RCB pilnībā tiks pabeigta **krājuma rekatalogizācija**. Taču gada nogalē rekatalogizācijas darbs vēl tika pabeigts RCB filiālbibliotēkā „Zvirbulis” (2010.gada janvārī uzsākot automatizēto lasītāju apkalpošanu), bet 2010.gada janvārī krājuma rekatalogizēšanu pabeidza RCB Bolderājas

un Šampētera filiālbibliotēkā, 1.februārī uzsākot automatizēto lasītāju apkalpošanu. Kopumā 2010.gadā rekatalogizēšana vēl jāpabeidz RCB Svešvalodu un Ķengaraga filiālbibliotēkā un RCB Mākslas un mūzikas filiālbibliotēkā „Tilts”.

Lasītāju reģistrāciju vienotajā RCB elektroniskajā lasītāju datubāzē veica RCB un visas filiālbibliotēkas.

2009.gada sākumā RCB KAN darbinieki sāka regulāru darbu pie **RCB Autoritatīvo ierakstu datubāzes papildināšanas**. Autoritatīvo ierakstu datubāze sastāv no autoritatīvajiem ierakstiem (autora vārda un uzvārda dažādām formām un dažādās valodās, kolektīvā autora, priekšmeta). Šī datubāze automātiski kontrolē vienotu (autoritatīvu) aprakstgalvas lietošanu bibliogrāfiskajos ierakstos. Tā lietotājiem nodrošina informācijas meklēšanas dažādus pieejas punktus. Lai lietotājs varētu atrast nepieciešamo informāciju, autoritatīvā kontrole nepieciešama ikvienā katalogā. Autoritatīvā kontrole parāda formas, kādās vēl lietotājs būtu varējis meklēt šo informāciju. Autoritatīvos ierakstus pamatā veidoja un lejupielādēja divi RCB KAN darbinieki.

Paralēli autoritatīvo ierakstu veidošanai un lejupielādei notiek arī to dekodēšana ar bibliogrāfiskajiem ierakstiem. Bibliogrāfisko ierakstu dekodēšana nodrošina autoritatīvā ieraksta savienošana ar bibliogrāfisko ierakstu, kas savukārt nodrošina precīzāku, kvalitatīvāku informācijas atlasī elektroniskajā kopkatalogā.

2009.gadā tika izveidoti **9 390** autoritatīvo ierakstu.

Atskaites gada laikā RCB KAN veikusi **49 365** eksemplāru **jauniegvumu** (grāmatu, audiovizuālo izdevumu, elektronisko informācijas nesēju) apstrādi. Elektroniskajā kopkatalogā ievadīti **13 871** informācijas nesēju bibliogrāfisko aprakstu.

2009.gadā, veicot informācijas nesēju norakstīšanu no vienotā RCB elektroniskā kopkataloga, tika izslēgti 50077 eksemplāri. RCB KAN darbinieki veica arī informācijas nesēju nodošanu no vienas RCB struktūrvienības uz citu RCB struktūrvienību, izmantojot BIS ALISE piedāvāto iespēju „nodošana uz citu fondu” (ar to pašu svītrkodu, bet mainot siglu). Gada laikā, veicot „nodošana uz citu fondu”, tika nodots **38 031** eksemplārs par summu **112 011.90** LVL, un, veicot nodošanu „viena filiālbibliotēka nodod otrai caur SUG” (katru eksemplāru ievadot kā jaunu, jo tie nebija rekatalogizēti), nodoti **2 104** eksemplāri par summu **918.77** LVL.

2008.gada beigās tika konstatēts, ka RCB serveris, kas nodrošina BIS ALISE darbību, ir noslogots tuvu maksimumam, bet, veicot BIS ALISE atskaišu darbināšanu vai sarežģītu atlasī, serveris tiek nodarbināts uz 100%, kas padarīja atlikušo darbu ar BIS ALISE par lēndarbīgu un nestabilu, ciešot darba efektivitātei. Ņemot vērā šos apstākļus, kā arī to, ka tika prognozēta lietotāju skaita un datu apjoma palielināšanās, kā arī pilntekstu un citu materiālu izvietošana serverī, bija nepieciešams veikt jauna servera uzstādīšana BIS ALISE darbināšanai. Pāreja uz jaunu informācijas sistēmas ALISE serveri, kas ir 8 kodolu vidējā līmeņa serveris, vairākkārt jaudīgāks par iepriekšējo, sākuma līmeņa divkodolu serveri, RCB notika 2009.gada 10.martā. Jaunajam serverim ir nodrošināts ātrs interneta pieslēgums, kā arī virtualizētie ārējie datu diski ar ātrgaitas savienojumu, kas sevišķi paātrina darbu ar BIS ALISE, atbalstot lielu vienlaicīgi pieslēgtu lietotāju skaitu. TietoEnator Alise speciālisti veica BIS ALISE instalāciju un datu pārvešanu uz jaunu serveri. Pēc servera uzstādīšanas un aprobācijas tika atsākta uz laiku līdz tehnisku problēmu atrisināšanas brīdim apturētā krājuma rekatalogizācija, kā arī novadpētniecības datubāzes papildināšanas darbs RCB.

2009.gada sākumā RCB Automatizācijas nodaļas speciālisti izveidoja **RCB abonēto laikrakstu un žurnālu datubāzi**, kas pieejama RCB mājaslapas sadaļā „Periodiski izdevumi RCB”. Turklāt gada laikā tā piedzīvojusi uzlabojumu – tika pievienota meklēšanas funkcija.

Pārskata gadā tika uzsākts darbs pie jaunās RCB **mājaslapas**. Tehniski tā bāzēta uz Mambo daudzlietotāju satura pārvaldīšanas sistēmu, kas ļaus RCB Bibliotēku dienestam ērtajā, Microsoft Word programmai līdzīgajā lietotāja saskarnē, rediģēt un publicēt rakstus tiešsaistes režīmā. Mājaslapai pievienotas arī jaunas funkcijas, piemēram, meklēšana mājaslapā. Decembrī bija gatava RCB mājaslapas testa versija. 2009.gadā uzsākta arī RCB bērnu mājaslapas rekonstrukcija, mājaslapu bāzējot uz Mambo „dzinēju”.

2009.gadā tika pilnveidota RCB piekomplektēšanas datubāze, izveidojot arhīvu un bāzes statistikas moduli.

Bezvadu interneta lietošana RCB

Novadpētniecības darbs

Viens no novadpētniecības darba aktīvākajiem virzieniem pārskata gadā bija bibliotēku vēstures izpēte. RCB filiālbibliotēkas dokumentēja interesantākos ikdienas notikumus, ieviesa viesu un atsauksmju grāmatas, piemēram, RCB Bišumuižas filiālbibliotēkā ir viesu grāmata "Mēs – bibliotēkai".

Pārskata gadā RCB filiālbibliotēkas papildināja **bibliotēkas vēstures** elektroniskās prezentācijas, kā arī vairākas no tām šādas prezentācijas veidoja pirmoreiz. Pastiprinātu uzmanību savas bibliotēkas vēstures izpētei un tās prezentācijai pievērsa RCB filiālbibliotēkas – 2009.gada jubilāres. RCB Šampētera filiālbibliotēka 2009.gada 25. novembrī svinīgā pasākumā atzīmēja simts gadu jubileju. Bibliotēkas vēstures prezentāciju "RCB Šampētera filiālbibliotēka gadu simtu lokos" noskatījās esošie un bijušie darbinieki un bibliotēkas viesi. Bibliotēkas ilggadējā darbiniece Kaija Krūmiņa intervijā RCB „Jaunajās Vēstīs” sniedza ieskatu bibliotēkas neformālajā vēsturē. RCB Daugavas filiālbibliotēka 60 gadu jubilejai veltīja pasākumu "Ceļā uz nākotnes bibliotēku".

Visu gadu RCB Juglas filiālbibliotēkā bija aplūkojama ļoti plaša un saturiski bagāta novadpētniecības izstāde "Juglas bibliotēkai – 60".

Pārskata gadā nopietnas korekcijas novadpētniecības darbā ieviesa izmaiņas RCB tīklā. Reorganizēto bibliotēku novadpētniecības krājumi tika iekļauti teritoriāli tuvāko filiālbibliotēku krājumos, līdz ar to arī mainot un nereti paplašinot šo RCB struktūrvienību novadpētnieciskā darba teritoriālo aptvērumu. Tas prasīja nopietnu novadpētniecības krājumu izvērtēšanu, rediģēšanu, pārstrukturēšanu, kā arī paplašinātās teritorijas apzināšanu, novadpētnieciskā darba pārplānošanu.

RCB bibliotekāri, novadpētnieki, sekmīgi sadarbojas ar apkaimju iestādēm, neformālajām organizācijām, skolām, rakstniekiem novadniekiem un citiem novadpētniekiem. Novadpētniecības darbā ļoti atzinīgi tiek vērtēts Rīgas domes Pilsētas Attīstības departamenta izveidotais portāls www.apkaimes.lv, no kura gan tiek iegūta informācija par novadu, gan ievietota informācija par novadu un novadniekiem.

Jau tradicionāli vairākas RCB filiālbibliotēkas sagatavo ekskursijas, pastaigas, digitālos ceļojumus pa novadu (RCB Vecrīgas, Čiekurkalna, Imantas, Grīziņkalna filiālbibliotēka).

RCB struktūrvienību **novadpētniecības krājumi** tiek izmantoti arī novadpētniecībai veltītu tematisku apskatu, arī konkursu jautājumu sagatavošanai (RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka sagatavoja apskatu Puškina liceja skolēniem par bibliotēkas vēsturi "Dvēseles aptieka Aptiekas ielā", RCB Daugavas filiālbibliotēkas darbinieki piedalījās konkursa „Vai Tu pazīsti savu priekšpilsētu?” jautājumu sagatavošanā Latgales priekšpilsētas tīmekļa vietnei www.rigasaustrumi.lv, RCB Grīziņkalna filiālbibliotēka piedalījās Latgales priekšpilsētas organizētās „Kaimiņu dienas” sagatavošanā, kā arī piedalījās šajā pasākumā, kas no tika 24.maijā Mūrnieku ielā 3, piedāvājot apmeklētājiem bibliotēkas veidoto izstādi par Mūrnieku ielu, novadpētniecības materiālu mapi „Mūrnieku ielas vēsture” un viktorīnu „Zini un mini Grīziņkalnu”).

RCB bibliotekāri rosina un vada novadpētnieku darbību, pulcē tos bibliotēkā, **vāc un pieraksta novadnieku atmiņas**. Tā RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā darbojas pulciņš "Piemiņas glabātāji," kuru vada rakstnieks Viks. 19.decembrī notika Austras Kalniņas (Vika un Imanta Kalniņu mātes) uzrakstīto atmiņu "Mans dzīves stāsts" prezentācija. RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkā Silva Rozenšteine ir sākusi pierakstīt rakstnieces Mirdzas Kļavas atmiņas par Čiekurkalnu.

Īpaši 2009.gadā RCB un tās filiālbibliotēku novadpētniecības krājumā tika iekļauti norakstītie bibliotēku lietvedības dokumenti, jo pārskata gadā tika izveidota RCB speciālistu komisija bibliotēku dokumentācijas apzināšanai un sakārtošanai atbilstoši jaunajām nomenklatūras prasībām. Spēkā neesošie dokumenti tika arhivēti vai norakstīti. Savukārt, norakstītie dokumenti tika atlasīti bibliotēkas novadpētniecības krājumam kā spilgts bibliotēku vēsturi ilustrējošs materiāls, kurš turpmāk tiks glabāts atsevišķā bibliotēkas vēstures mapē ar ierobežotu pieejamību.

RCB Bolderājas filiālbibliotēkā izskatīts bijušā darbinieka, novadpētnieka Induļa Jūga personiskais arhīvs; iegūtie novadpētniecības materiāli sakārtoti mapēs.

Novadpētniecības **krājuma popularizēšanai** RCB filiālbibliotēkās piešķir arvien lielāku nozīmi, bet, veidojot nozīmīgus pasākumus, nereti šo krājumu veiksmīgi papildina ar materiāliem no muzeju un citu kolekciju krājumiem. Tā RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” gada darba pārskatā atzīmē, ka īpašu vērtību un šarmu izstādēm par rakstnieku Vili Lāci piešķir no Rakstniecības, teātra un mūzikas muzeja iznomātie materiāli. Par kuru sarūpēšanu īpašu paldies jāsauc RCB direktorei Dzidrai Šmitai un RCB direktora vietniecei Doloresai Veilandeī. Apmeklētāju uzmanību piesaistīja D.Veilandes dāvinātās senās fotogrāfijas ar filmas „Zvejnieka dēls” kadriem.

Izstāde par Vili Lāci RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”

Novadpētniecības materiāli, kas ir glīti noformēti un tiek izvietoti pārskatāmi, bibliotēkās sniedz ne tikai interesantu informāciju, bet arī rada īpašu pozitīvu gaisotni. RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” atzīmē: „Vēl par novadpētniecības un bibliotēkas vēstures telpu runājot, jāmin, ka tā izstaro īpašu auru, jo tajā labprāt uzskatās mūsu viesi un apmeklētāji.” To pašu var attiecināt uz informatīvo foto stendu RCB Bišumuižas filiālbibliotēkā ”Bišumuiža – Rīgas priekšpilsēta” un novadpētniecības izstādēm daudzās citās RCB filiālbibliotēkās.

Pārskata gadā pastiprināta uzmanība tika veltīta novadpētniecības mapēm kā vienam no galvenajiem novadpētniecības datubāzes informatīvajiem avotiem. RCB filiālbibliotēkās gan veidotas jaunas, gan rediģētas un papildinātas jau iepriekšējos gados tapušās mapes. RCB grāmatu izsniegšanas punkta BKUS bibliotēkāres veikušas nozīmīgu novadpētniecības darbu, atzīmējot BKUS 110 gadskārtu, mapēs apkopojot gan materiālus par izsniegšanas punktu, gan slimnīcas vēsturi. RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” savā pārskatā uzsver, ka būtiski aktualizējusies mape, kurā bibliotekāri cenšas iekļaut pēc iespējas visus materiālus, kas publicēti par bibliotēku periodikā vai internetā. RCB veido arī digitālās mapes, piemēram, RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā izveidotas divas jaunas digitālās mapes: ”Mūrnieku iela fotogrāfijās” un „Grīziņkalna bibliotēka laiku lokos”.

Vairākas RCB filiālbibliotēkas atzīmē, ka novadpētniecības darbu kavēja darbinieku trūkums un darba procesu apjoma palielināšanās. RCB filiālbibliotēka „Vidzeme” atzīmē, lai arī ir uzkrāts liels apjoms fotogrāfiju, būtu jāveic rūpīga to atlase un sakārtošana, bet šo darbu traucē tas, ka darbinieku datoros nav rakstiekārtas.

Diemžēl dažas RCB filiālbibliotēkas gada pārskatā sadaļu „Novadpētniecība” atstāja neizpildītu, piemēram, RCB Ziemeļblāzmas filiālbibliotēka, RCB Pieaugušo literatūras nodaļa. Tikai viens ieraksts „Novadpētniecības datubāze netika papildināta” ir RCB Torņakalna filiālbibliotēkas un RCB filiālbibliotēkas „Zemgale” gada pārskata novadpētniecības darba sadaļā. Grūti piekrist arī RCB Imantas filiālbibliotēkas apgalvojumam: „Gada laikā izdevumos nekas neparādījās, kas saistīts ar mūsu rajonu, līdz ar to novadpētniecības datubāze netika papildināta ar jauniem materiāliem”.

Projektizstrāde

RCB izstrādātais mobilitātes projekts „**Darbs ar bērniem un jauniešiem bibliotēkā**” (LPP-LdV-VETPRO-2008-LV-344) (ID PVS 2681) tika atbalstīts jau 2008. gadā Eiropas Kopienas Mūzizglītības programmas (2007-2013) *Leonardo da Vinci* apakšprogrammā. Projekta īstenošanai tika piešķirts maksimāli pieejamais *Leonardo da Vinci* programmas piešķirums – **3040.00 EUR divu** dalībnieku pieredzes apmaiņai **Slovākijā**.

Projekta mērķis bija nodrošināt RCB Bibliotēku dienesta speciālistu pieredzes apmaiņu uz Slovākijas bibliotēkām, lai paaugstinātu viņu profesionālās zināšanas un nodotu tālāk jaunapgūto pieredzi visiem RCB darbiniekiem jautājumos par inovatīvu darbu ar bērniem un jauniešiem. Laikā no 20. līdz 26.septembrim pieredzes apmaiņas brauciens tika realizēts.

Projekta dalībnieces – RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Aiga Cakule un RCB KAN vadītāja Ineta Kaļķe – klātienē iepazinās ar Slovākijas Nacionālās bibliotēkas un vairāku Slovākijas publisko bibliotēku darbu. Atzīmējama ir Slovākijas Nacionālās bibliotēkas izstrādātā pieredzes apmaiņas programma, kas deva iespēju iepazīties ar dažādu Slovākijas publisko bibliotēku darbu, lasīšanas veicināšanas programmām, kā arī klātienē apmeklēt lasīšanas festivālu Prešovā. Pieredzes apmaiņas dalībnieki, izvērtējot Slovākijā iegūto pieredzi, piedalījās tās aprobēšanā un popularizēšanā Rīgas publiskajās bibliotēkās.

Lasīšanas festivālā Prešovā

RCB mobilitātes projekts „**Tālākizglītības speciālistu pieredzes apmaiņa publisko bibliotēku menedžmentā un arhitektūrā**” (LLP-LdV-VETPRO-2009-LV-324) (ID PVS 2761) tika atbalstīts 2009.gada maijā Eiropas Kopienas Mūzizglītības programmas (2007-2013) *Leonardo da Vinci* apakšprogrammā. Projekta īstenošanai tika piešķirts maksimāli pieejamais *Leonardo da Vinci* programmas piešķirums – **3452.00 EUR divu** dalībnieku pieredzes apmaiņai **Spānijā**.

Projekta mērķis bija nodrošināt RCB darbinieku pieredzes apmaiņu uz Spānijas bibliotēkām, lai paaugstinātu profesionālās zināšanas un nodotu tālāk jaunapgūto pieredzi visiem RCB darbiniekiem publisko bibliotēku vadības, dizaina, interjera un arhitektūras jautājumos. Pieredzes apmaiņā uz vienu nedēļu no 19 līdz 25.oktobrim uz Barselonas Bibliotēku dienestu tika komandēta RCB direktores vietniece bibliotekārajā darbā Doloresa Veilande un RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Zane Šmita. Intensīvā un daudzpusīgā pieredzes apmaiņas programma deva iespēju ne tikai iepazīties ar Barselonas bibliotekārā darba organizēšanas pamatprincipiem un jaunākajām publisko bibliotēku funkcionālo plānu risināšanas koncepcijām, bet arī piedalīties intensīvās diskusijās ar bibliotēku projektēšanas un apkalpošanas nozaru speciālistiem. Projekta dalībnieces ieguva jaunas profesionālas atziņas, nodibināja jaunus sadarbības kontaktus ar Barselonas Bibliotēku dienesta speciālistiem un guva ierosinājumus sava darba kvalitātes uzlabošanai. Analizējot bibliotēku

projektus un diskutējot, Zane Šmita ieguva pieredzi par atšķirīgām publisko bibliotēkas krājuma izvietojuma koncepcijām. Piedaloties programmā, viņa apguva arī citu apmācības veidu – par labiem plānojuma un funkcionalitātes risinājumiem runāt, par piemēriem uzrādot problemātiskus projektus un skaidrojot, kā rasti risinājumi un kāds ir kopīgais projekta ieguvums. Doloresa Veilande ieguva informāciju par publisko bibliotēku tīkla veidiem un organizāciju, menedžmentu, darbinieku motivāciju, invalīdu nodarbinātības programmām, statistiku, dialogu ar pašvaldību un arhitektiem bibliotēku rekonstrukcijas un celtniecības procesos, atbilstošiem standartiem, darbu ar dažādām lasītāju grupām un krājuma veidošanas politiku.

RCB mobilitātes projekts „**Starpbibliotēku abonements un bibliotekārie pakalpojumi slimnīcās. Somijas pieredze**” (LLP-LdV-PLM-2009-LV-234) (ID PVS 2764) tika atbalstīts 2009. gadā Eiropas Kopienas Mūzizglītības programmas (2007-2013) *Leonardo da Vinci* apakšprogrammā. Projekta īstenošanai tika piešķirts maksimāli pieejamais *Leonardo da Vinci* programmas piešķīrums – **4572.00 EUR divu** dalībnieku praksei **Somijā**. Projekta mērķis ir nodrošināt RCB darbinieku praksi Helsinku Pilsētas bibliotēkā, pilnveidojot darbinieku kompetences un zināšanas par Eiropā izmantojamām darba metodēm publisko bibliotēku darbā, īpaši jautājumos par starpbibliotēku abonementa darbu un bibliotekārajiem pakalpojumiem slimnīcās. Projektu tiek plānots realizēt 2010.gadā.

RCB projekts “**Ekskursija - pastaiga pa Vecrīgu**” tika atbalstīts 2009.gada Rīgas domes Kultūras projektu finansēšanas konkursā. Projekta īstenošanai tika piešķirti **700.00 LVL** ekskursiju maršrutu izstrādei un ekskursiju organizēšanai. Projekta mērķis un uzdevumi tika sasniegti pilnībā, jo tika izstrādātas 3 ekskursiju programmas: „Pirmā pastaiga pa Vecrīgu”, „Otrā pastaiga pa Vecrīgu”, „Trešā pastaiga pa Vecrīgu”, kā arī tika novadītas 12 ekskursijas – pastaigas pa Vecrīgu, kurās kopumā piedalījās 207 dalībnieki. Maršrutus, pamatojoties uz bibliotēkā pieejamajiem materiāliem par Rīgas vēsturi, arhitektūru un kultūru, izstrādāja un ekskursijas vadīja RCB darbinieces Iriša Arāja un Gunta Rozenberga.

Arī pēc projekta realizācijas RCB Vecrīgas filiālbibliotēka turpina piedāvāt iespēju visiem interesentiem bez maksas iepazīties ar Vecrīgas vēsturiskajām vietām.

2009.gada aprīlī tika sagatavots un Rīgas domes Kultūras projektu finansēšanas konkursā iesniegts RCB projekta pieteikums „**Literārie lasījumi**”. Projektā tika plānots RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” veikt literāros lasījumus ar populāru Latvijas aktieru piedalīšanos. Prasītā summa bija 916.00 LVL, taču šī projekta pieteikums konkursā netika atbalstīts.

Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums

Konsultatīvo darbu **krājumu komplektēšanas un organizācijas jautājumos** atskaites gadā veica RCB Bibliotēku dienesta speciālisti gan pēc filiālbibliotēku vadītāju iniciatīvas, gan Bibliotēku dienesta plānotā darba ietvaros.

Lai veiktu precīzu un korektu norakstīšanas/saņemšanas aktu sagatavošanu, kā arī veidlapu aizpildīšanu, 2009.gada janvārī, apstiprinot jauno RCB krājumu komisiju, tika apstiprinātas arī jaunās norakstīšanas/saņemšanas aktu veidlapas. Ņemot vērā daudzus jautājumus par šo Excel formā esošo veidlapu aizpildīšanu, kā arī, lai darbu ar norakstīšanai/saņemšanai paredzētajiem informācijas nesējiem veiktu pēc vienotiem principiem, oktobrī tika sagatavota īpaša metodiska vēstule „Metodiska vēstule par informācijas nesēju norakstīšanas vai saņemšanas aktu sagatavošanu un iesniegšanu Rīgas Centrālajā bibliotēkā”.

Lai veiksmīgi veiktu reorganizēto RCB struktūrvienību krājumu nodošanu citām RCB struktūrvienībām, kā arī plānotu tālāko rīcību RCB elektroniskā kataloga sakārtošanai, tika sagatavoti un nosūtīti metodiski ieteikumi rīcībai ar krājumiem, lasītāju plūsmas organizēšanai, novadpētniecības materiālu nodošanai.

Gada sākumā RCB mājaslapā ievietota informācija par 2009.gadā abonētajiem preses izdevumiem (RCB mājaslapas sadaļa „Periodiskie izdevumi RCB”), gada nogalē veikta centralizēta RCB 2010.gada preses abonēšanas kampaņa, kā arī veikta šo datu apkopošana ievadei RCB abonēto preses izdevumu datubāzē.

Veikts konsultatīvais darbs par daļēju krājumu pārbaudi RCB struktūrvienībās.

Koordinēts grāmatu pārsiešanas darbs RCB.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliogrāfe koordinē **uzziņu informācijas darbu**, sniedz konsultācijas pa tālruni, e-pastu un uz vietas filiālbibliotēkās. 2009. gadā notika praktiskas nodarbības un konsultācijas uz vietas filiālbibliotēkās, kas sāka ievadīt materiālus novadpētniecības datubāzē. Regulāri tiek veikta šīs datubāzes ierakstu rediģēšana.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliogrāfe izveidoja pārskatu „Latvijas publiskajās bibliotēkās sastādītās datubāzes”. Tas tika publicēts izdevumā „Jaunās Vēstis” (2009, Nr.3). Lai atvieglotu bibliotekāru uzziņu darbu, veidojot izstādes un organizējot pasākumus, sagatavots „Kalendāru bibliotēkām, 2010”, kurš publicēts RCB izdevuma „Jaunās Vēstis” 2009.gada novembra numurā un pieejams arī RCB mājaslapā.

RCB Bibliotēku dienesta galvenais bibliogrāfs veido jaunākās profesionālās literatūras apskatus, kas tiek publicēti izdevumā „Jaunās Vēstis”. Regulāri tiek papildināta mape „Publikācijas par RCB un filiālbibliotēkām”. Sastādīts bibliogrāfiskais saraksts „Publikācijas par RCB 2009. gadā”, kurā ietvertas grāmatas, apkopotas publikācijas presē un elektroniskās publikācijas. Bibliogrāfiskais saraksts tiks publicēts izdevumā „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata 2009”.

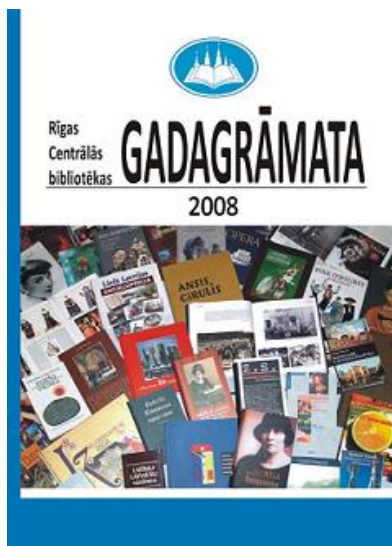
Sagatavota lekcija par elektroniskajiem informācijas meklēšanas avotiem – „Pilntekstu resursi internetā”.

RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre **novadpētniecības darbā** regulāri sniedza konsultācijas novadpētniecības darbā RCB un filiālbibliotēkām, lai iepazītos ar novadpētniecības darbu, apmeklēja RCB un filiālbibliotēkas. RCB speciālistu komisijas sastāvā tika veikta RCB struktūrvienību dokumentācijas pārbaude, kā arī norakstīto dokumentu atlase novadpētniecības krājumam. Tika izstrādāts „Novadpētniecības darba metodikas” saīsināts variants, ko paredzēts publicēt RCB gadagrāmatā, 2009. Sagatavota un nolasīta lekcija par novadpētniecības darbu RCB un filiālbibliotēku bibliotekāriem, kuri pārskata gadā uzsākuši darbu RCB.

Automatizācijas darbā gada laikā gan telefoniski, gan apmeklējot bibliotēkas tika sniegtas konsultācijas par IBIS ALISE izmantošanu (rekatalogizācija un komplektēšanas procesi, cirkulācijas moduļa izmantošana, lasītāju datubāzes veidošana un izmantošana, datu izgūšana, rezervēšanas un pasūtīšanas veikšana), kā arī apmācības par cirkulāciju un statistisko datu izguvi tajās RCB struktūrvienībās, kurās 2009.gadā tika uzsākta automatizētā apkalpošana. Lai atvieglotu darbu, apmācības, kā arī vienādotu datu pierakstīšanas principus, 2009.gadā tika izstrādāta „Metodiska vēstule par lasītāju automatizētu apkalpošanu (ALISE 4.2.0.8 versija)” un „Metodiska vēstule par lasītāju reģistrēšanu RCB vienotajā lasītāju datubāzē (ALISE 4.2.0.8 versija)”, kā arī regulāri gada garumā tika pārbaudīti ieraksti RCB lietotāju elektroniskās datubāzē, pamanītās kļūdas norādot to filiālbibliotēku darbiniekiem, kuri tās ir pieļāvušas (veica RCB Automatizācijas nodaļas galvenā speciāliste-tīkla administratore Lelde Puriņa).

Bibliotēku telpu projektēšanas un iekārtošanas jautājumos 2009.gadā veikta RCB izsniegšanas punkta Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem un RCB Vecrīgas filiālbibliotēkas telpu funkcionālā plāna izstrāde, veikts darbs (telpu plānojuma koriģēšana saskaņā ar vēlamo funkcionālo plānu, apdares materiālu izvēle) pie paātrināto renovāciju projektu izstrādes konsultēšanas par RCB filiālbibliotēkas „Rēzna”, „Avots” un Bolderājas, Pļavnieku, Ķengaraga, Zasulauka filiālbibliotēkas telpām; darbs pie RCB izsniegšanas punkta Brasas cietumā (telpu uzmērīšana un foto fiksācija, remonta plāna izstrāde un remonta darbu tāmes izstrāde, telpu funkcionālā plāna izstrāde, mēbeļu rasējumu izstrāde un orientējošās mēbeļu iepirkumu tāmes izstrāde); darbs pie RCB filiālbibliotēkas „Pārdaugava” telpām (telpu uzmērīšana un foto fiksācija, shematiska bibliotēkas funkcionālā plāna izstrāde).

RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Zane Šmita veica „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata 2008” tekstuālās daļas maketēšanas darbu, izstrādāja izdevuma māksliniecisko noformējumu, sadarbojās ar izdevēju „Madonas poligrāfists” pie izdevuma sagatavošanas drukāšanai.

Izdevuma „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata 2008” vāks

2009.gadā RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre **darbā ar lasītāju grupām** apmeklēja 30 RCB filiālbibliotēkas, konsultējot bibliotekārus par bibliotekāro procesu uzlabošanas iespējām, kā arī rotācijas kārtībā strādāts RCB izsniegšanas punktā Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem. Praktiskā

darba uzlabošanai izstrādāti ieteikumi bibliotēkas pasākumu organizēšanā bērniem vasaras brīvlaikā (idejas pasākumiem, darba lapas – krāsojamās lapas, mīklas, labirinti u.c.).

Lai informētu par novitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem, apmeklēti semināri un konferences, par ko sagatavotas publikācijas RCB informatīvajā izdevumā „Jaunās Vēstis”, bet pēc semināra Net-Safe Latvia materiāliem izveidots materiāls ”Drošs internets”.

Veikta lasīšanas veicināšanas programmu, pasākumu koordinācija, organizācija un vadība RCB. Organizēta nepublicētā materiāla ”Datoru pieejamības uzlabošana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām”, kuru izveidojusi invalīdu biedrība ”Apeirons”, iegāde 12 RCB filiālbibliotēkām.

RCB Bibliotēku dienests apkopo RCB nodaļu un filiālbibliotēku **skaitliskos rādītājus**. Lai gūtu ieskatu bibliotēku izmantošanas dinamikā, kā arī lai konstatētu neprecizitātes statistikas datu uzskaitē un tās savlaicīgi novērstu, skaitliskie rādītāji tiek apkopoti reizi ceturksnī.

Gada garumā RCB Bibliotēku dienesta speciālisti sniedza konsultācijas par bibliotēkārā darba uzskaiti, bet gada sākumā - par statistikas datu ievadīšanu digitālajā kultūras kartē. Bibliotēku darbinieki ar šo uzdevumu tika galā samērā veiksmīgi, datubāzes aizpildīšanā palīdzēja arī Latvijas digitālās kultūras kartes lietošanas instrukcija. Bibliotēku darbiniekus sarūgtina fakts, ka ar lielu atbildību digitālajā kultūras kartē ievadītā informācija un statistikas dati nebija un nav pieejami kultūras kartes apmeklētājiem – tajā redzamā informācija ir sen novecojusi un neatspoguļo reālo situāciju. Cerams, ka 2010.gadā kultūras kartes projekts tiks īstenots pilnā apmērā, piedāvājot šīs mājaslapas apmeklētājiem aktuālu informāciju.

2009.gadā RCB piedalījās arī starptautiskajā ar bibliotēku darba rādītājiem saistītajā projektā Tibidabo Project, datubāzē ievadot Rīgas publisko bibliotēku rādītājus par apkalpojamo reģionu, sniegtajiem pakalpojumiem, resursiem un krājumu 2008.gadā. Tāpat tika sagatavots statistikas pārskats par 2008.gadu, kas tika iesniegts IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijai.

Publicitātes jomā RCB Bibliotēku dienests sadarbībā ar Publicitātes nodaļu veicis lielu darbu informācijas apkopošanā par pilsētas un Latvijas mērogā nozīmīgiem pasākumiem: Bibliotēku nedēļu, Mākslas dienām, Rīgas svētkiem u.c.

RCB Bibliotēku dienesta speciālists koordinē aktuālās informācijas par pasākumiem RCB un filiālbibliotēkās apkopošanu un sagatavošanu ieviešanai RCB mājaslapā, ko veic RCB Automatizācijas nodaļa.

RCB Bibliotēku dienests sagatavo RCB un filiālbibliotēku ikmēneša plānu, iekļaujot tajā arī informāciju par plānotajiem pasākumiem, ko iesniedz RDKD, un kas tiek publicēta arī RCB mājaslapā.

Starptautiskā sadarbība (skat. arī pārskata sadaļu „Projektizstrāde”)

No 5. līdz 20.maijam RCB direktore Dzidra Šmita piedalījās IFLA Metropoļu bibliotēku sekcijas gadskārtējā konferencē Brisbenā (Austrālija).

No 12. līdz 15.maijam Rīgā uzturējās M. Ļermontova Sanktpēterburgas starprajonu centralizētās bibliotēku sistēmas (Krievija) A.Hercena bibliotēkas galvenā bibliotekāre Ņina Savicka un Lietišķās literatūras centra vadītāja Anastasija Kovaļa. Vizītes laikā kolēģes iepazinās ar RCB, RCB grāmatu izsniegšanas punktu BKUS, apmeklēja RCB filiālbibliotēku „Vidzeme” un „Kurzeme” un Ventpils bibliotēku, kā arī piedalījās RCB Vecrīgas filiālbibliotēkas darbinieku sagatavotajā ekskursijā pa Vecrīgu.

Saskaņā ar sadarbības līgumu starp Sanktpēterburgas M.Ļermontova starprajonu centralizēto bibliotēku sistēmu un RCB no 2009. gada 26.maija līdz 29.maijam RCB direktora vietniece automatizācijas darbā Andra Vīta piedalījās personāla apmaiņā uz Sanktpēterburgu (Krievija).

No 2009. gada 6. jūnija līdz 14.jūnijam RCB Personāla nodaļas vadītāja Alla Peskiševa piedalījās 16. starptautiskajā konferencē „Krima 2009” – „Bibliotēkas un informācijas resursi mūsdienu zinātnes, kultūras, izglītības un biznesa pasaulē” Sudakā (Ukraina).

No 22. līdz 29.augustam RCB direktora vietniece bibliotekārajā darbā Doloresa Veilande piedalījās pasaules bibliotēku un informācijas kongresā - IFLA 75.ģenerālkonferencē „Bibliotēkas rada nākotni, balstoties uz kultūras mantojumu” Milānā (Itālija).

Kristīne Pabērza (v/a „Kultūras informācijas sistēmas”) un RCB direktora vietniece Doloresa Veilande pie „Trešā tēva dēla” stenda IFLA konferencē

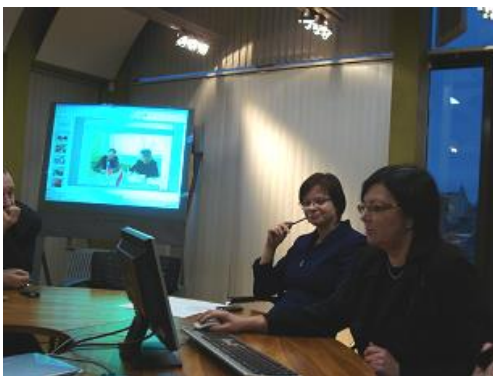
1.oktobrī RCB viesojās grupa Umea pilsētas bibliotēkas (Zviedrija) darbinieku. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu 2014.gadā Rīga un Umea kļūs par Eiropas kultūras galvaspilsētām. Šī vizīte ir viens no pirmajiem soļiem divu kultūras galvaspilsētu un divu bibliotēku sadarbībā. Viesi apciemoja Rīgas Centrālo bibliotēku un RCB filiālbibliotēku „Vidzeme”, kā arī RCB Vecrīgas filiālbibliotēku. Tikšanās laikā RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” Rīgas pieteikuma 2014.gada Eiropas kultūras galvaspilsētas statusam (EKG 2014) projekta vadītāja Aiva Rozenberga pastāstīja viesiem par programmas „Force Majeure” jeb Rīgas pieteikuma filozofiskajām pamatnostādnēm, akcentējot izpratni par kultūru kā pozitīvu pārmaiņu spēku visdažādākajās jomās.

Umea pilsētas bibliotēkas darbinieku vizītes laikā

No 21. līdz 24.oktobrim Rīgā viesojās Norčēpingas publiskās bibliotēkas (Zviedrija) kolēģi: direktore Birgitta Hjerpe, bibliotēkas speciālisti Lēna Starborga un Ola Gustafssons. Vizītes laikā tika pārrunāta turpmākā RCB un Norčēpingas pilsētas bibliotēkas sadarbība, kolēģi iepazīnās ar RCB filiālbibliotēku „Vidzeme” un RCB izsniegšanas punktu Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem, kā arī apmeklēja Latvijas Etnogrāfisko Brīvdabas muzeju.

13.novembrī Rīgas domē notika konference „Sanktpēterburga un Rīga: jaunu sadarbības virzienu meklējumos”, kas tika rīkota Sanktpēterburgas dienu Rīgā ietvaros. RCB direktore Dzidra Šmita šajā konferencē uzstājās ar prezentāciju par RCB sadarbību ar M.Ļermontova Sanktpēterburgas starprajonu centralizēto bibliotēku sistēmu.

RCB direktore Dz. Šmita iepazīstina ar RCB un M.Ļermontova Sanktpēterburgas starprajonu centralizētās bibliotēku sistēmas sadarbību

Darbs ar bērniem un jauniešiem

Tradicionāli RCB un tās filiālbibliotēkās bērni un jaunieši ir viena no prioritārajām lasītāju grupām. Arī 2009. gadā bibliotekārie pakalpojumi bērniem un jauniešiem bija pieejami visās RCB filiālbibliotēkās. RCB bibliotēku tīkla optimizācijas gaitā bērnu filiālbibliotēkas "Vinnijs", "Zvirbulis" un Mārtiņa filiālbibliotēka tika reorganizētas, izveidojot filiālbibliotēkas, kas sniegs pakalpojumus ģimenēm, t.sk. bērniem un jauniešiem. Vairākās RCB filiālbibliotēkās veikti telpu labiekārtošanas un bērnu literatūras krājuma optimizēšanas pasākumi (RCB Bolderājas, Imantas filiālbibliotēka u.c.).

Pārskata gadā RCB un filiālbibliotēkās bērni un jaunieši līdz 18 gadiem veikuši 392 970 apmeklējumus, kuru laikā izsniegti 530 976 informācijas nesēji.

Atsevišķās filiālbibliotēkās 2009.gadā pieaudzis lasītāju – bērnu skaits (vairāk par 100 lasītājiem salīdzinājumā ar 2008.gadu): RCB Grīziņkalna, Mežciema, Sarkandaugavas, Šampētera filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā "Rēzna", "Zvirbulis". Raksturīgi, ka palielinājies laiks, kuru bērni pavada bibliotēkā, lasot grāmatas, spēlējot spēles, darbojoties ar datoru, zīmējot un satiekot savus vienaudžus kopīgām sarunām un laika pavadīšanai (RCB filiālbibliotēka "Avots", "Zemgale" u.c.). Statistisko rādītāju dinamika RCB filiālbibliotēkās ir dažāda, tomēr vērojams, ka vidēji no lasītāju kopskaita 30 % ir bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Lielākais bērnu un pusaudžu skaits ir tajās RCB filiālbibliotēkās, kuras izvietotas skolu ēkās vai to tuvumā un filiālbibliotēkās, kurās darbam ar bērniem tiek veltīta pastiprināta uzmanība, piemēram, 50% no kopskaita - RCB Mežciema filiālbibliotēkā, 45,7 % - RCB Bolderājas filiālbibliotēkā u.c.

Īpaši aktīvi, radoši, produktīvi ar bērniem un pusaudžiem strādājuši vairāku RCB bibliotēku kolektīvi: RCB Bērnu literatūras nodaļa, RCB Izsniegšanas punkts BKUS, RCB Čiekurkalna, Bolderājas, Daugavas, Imantas, Ķengaraga, Pļavnieku, Sarkandaugavas, Grīziņkalna filiālbibliotēka un RCB filiālbibliotēka "Vidzeme". Par augstvērtīgu darbu ar bērniem RCB administrācija 2009.gadā izvirzīja RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkās kolektīvu Voldemāra Caunes balvai „Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem”.

Lai bērnus un jauniešus rosinātu lasīt, viņi tika aicināti piedalīties RCB rīkotajās akcijās: Vasaras lasīšanas veicināšanas akcijā aktīvi iesaistījās 9 RCB filiālbibliotēku lasītāji. Iegūstot 8 atzīmes (zīmogus) dalībnieka kartītē, bērni saņēma balvas – jaunākās un populārākās grāmatas, kuras sponsorēja izdevniecības "Zvaigzne ABC", "Annele", "Liels un mazs" un Latvijas Grāmatnieku ģilde. Kopumā akcijā piedalījās 160 bērnu, apmeklējot RCB filiālbibliotēkas – akcijas dalībnieces – 1 100 reizes. Pārskatu par akcijas norisi var lasīt RCB informatīvajā izdevumā „Jaunās Vēstis” Nr.8/2009.

Par citām akcijām skat. pārskata sadaļu „Bibliotēkas publicitāte un darbs ar sabiedrību”.

Pasākumi pirmsskolas vecuma bērniem un vecākiem

Vairāku RCB filiālbibliotēku kolektīvu mērķtiecīga darba rezultātā pirmsskolas vecuma bērni ir čakli bibliotēku apmeklētāji. Regulāras attīstošas un izglītojošas programmas mazuļiem organizēja RCB Sarkandaugavas, Bolderājas, Ķengaraga, Čiekurkalna, Pļavnieku, Mežciema filiālbibliotēka. Gada laikā notikušas 95 nodarbības RCB Imantas filiālbibliotēkas veidotajās trijās programmās mazuļiem ("Mazs bērns bibliotēkā", "Saulstariņš", "Kāpēcīšu skola"). "Kāpēcīšu skola" darbojas jau 17 gadus, šajā laikā to beiguši 2500 bērni.

RCB bibliotekāri mazuļu interesi par grāmatām rosināja, izmantojot interesantas pasākumu formas: "Bērnu rīti" (RCB Mežciema filiālbibliotēkā 32 pasākumi, RCB Bērnu literatūras nodaļā 9 pasākumi, RCB Jaunciema

filiālbibliotēka u.c.); skaļās lasīšanas stundas/lasījumi (RCB Daugavas, Ķengaraga filiālbibliotēka); tematiskie grāmatu apskati pirmsskolas izglītības iestādēs (RCB Ķengaraga, Čiekurkalna, Sarkandaugavas u.c. filiālbibliotēkas); bērnu grupu ekskursijas uz bibliotēku (21 nodarbība RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkā, RCB Bišumuižas, Ķengaraga, Mežciema, u.c. filiālbibliotēkas) u.c.

Bērnu lasītprasmes veidošanā un lasīšanas veicināšanā liela nozīme ir ģimenei. Lai informētu vecākus par bibliotēku piedāvājumu, izveidots buklets "Ar mazuli uz bibliotēku!", kas izplatīts visās RCB filiālbibliotēkās un atsevišķās pirmsskolas izglītības iestādēs. Vairākās RCB filiālbibliotēkās notika izglītojoši un informējoši pasākumi vecākiem (RCB filiālbibliotēka "Pūce"). Izdevumi par bērnu audzināšanu bija aplūkojami interesantās izstādēs - "Vecāku stūrītis" (14 izstādes RCB Imantas filiālbibliotēkas bērnu literatūras nodaļā); "Rūdīšanās likumi mazajiem", "Labu apetīti no pirmās karotītes: gatavojam mazulim", "Bērni ir no debesīm" u.c. (RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka) Vairākās RCB filiālbibliotēkās jau tradicionāli ir pasākumi vecākiem kopā ar bērniem (RCB Sarkandaugavas, Ķengaraga u.c. filiālbibliotēkas).

RCB pasākumi jaunākā un vidējā skolas vecuma bērniem

RCB filiālbibliotēkās lielākais skaits pasākumu tiek veidoti sākumskolas skolēniem. Aktīva bija bērnu līdzdalība akcijās: "Tikšanās ar nezināmo"(RCB Mežciema, Čiekurkalna filiālbibliotēka), "Slēdzam draudzības līgumu ar bibliotēku!" (RCB filiālbibliotēka "Vidzeme"), "Atved draugu, te ir interesanti!" - uz bibliotēku jāatnāk ar draugu un, ja tas pierakstās bibliotēkā, abi saņem balvas (RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka). Bibliotekāri skolēnus rosināja piedalīties atraktīvos konkursos un viktorīnās: "Mani pienākumi skolā" (RCB Imantas filiālbibliotēka), viktorīna "Fantāzijas pasaulē" (RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka), regulāras tematiskas viktorīnas (RCB Jaunciema filiālbibliotēka), viktorīna-anketa, pasakas tēlu konkurss (RCB Pļavnieku filiālbibliotēka) u.c. Bērnu radoša darbošanās tika veicināta nodarbībās - aktivitāšu programma "Bērni bērniem", "Lasīšanas darbnīca" (RCB Bērnu literatūras nodaļa), teatralizēti uzvedumi, izglītojošas rotaļas, veidošana un zīmēšana (RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka), "Radošā darbnīca" : dekupāžu gleznojumi uz zīda, rotas, apgleznoti sienas dekori (RCB Izsniegšanas punkts BKUS), prezentācija "Esi radošs!" (RCB Šampētera filiālbibliotēka).

Jaunrades darbnīca RCB Šampētera filiālbibliotēkā

Populāri bija izklaidējošie pasākumi bērniem : bibliotēkas pagalmā - balonu pūšana, mešana un ķeršana, burbuļu pūšanas sacensības, tikšanās ar rakstniekiem, vasaras dienas pikniks (RCB filiālbibliotēka "Vidzeme"), Jāņu svinēšana kopā ugunsdzēsēju dienesta komandu (RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka), "Retro foto un fotografēšana šodien" (RCB Daugavas filiālbibliotēka) u.c. Čaklāko lasītāju - bērnu grupas kopā ar bibliotekāriem devās ekskursijās uz Vecrīgu (RCB Bērnu literatūras nodaļa, RCB Daugavas, Pļavnieku

filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Zvirbulis"), izzinošās pastaigās pa Čiekurkalnu, Mežparku, braucienos pa Latviju (RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka). RCB filiālbibliotēkās skolēni iepazīna bērnu grāmatu autorus, populāras personas: M. Runguli, M. Cielēnu, M. Bērziņu, Viku, A. Jundzi, I. Zanderi, A. Riekstiņu, K. Puriņu, A. Uzulēnu u.c. Aktīvākie lasītāji piedalījās interešu klubu tematiskajās nodarbībās: "Bērnu žūrijas" grāmatu lasīšanas ekspertu klubīnš (RCB Bērnu literatūras nodaļa, RCB Pļavnieku filiālbibliotēka), klubīnš "Mūsu sētas bērni" ar konkursiem, bērnu zīmējumu izstādēm, projekts „Mana smieklīgākā anekdote” (RCB filiālbibliotēka "Zvirbulis"), "Mazo bibliotekāru skola" (RCB Imantas filiālbibliotēka).

RCB pasākumi pusaudžiem

Raksturīgi, ka 2009.gadā RCB filiālbibliotēkās aktīvāk nekā iepriekšējos gados veikts darbs ar pusaudžiem un jauniešiem. Lielu dalībnieku skaitu pulcēja interesantas un daudzveidīgas pasākumu programmas: dzeja, jauno autoru - pusaudžu un jauniešu - darbu lasījumi (RCB Daugavas, Imantas filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Vidzeme"), "Supermeitenes" - veiklāko, čaklāko un gudrāko meiteņu konkurss (RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka), programma "Rīgas sargi : četri zelta gaiļi" – viktorīnas, spēles, rotaļas un saldumi (RCB Imantas filiālbibliotēka), pasākums "Gatavojamies svētkiem!" – ideju "maksķerēšana" bibliotēkas grāmatās par frizūrām, grimu, tērpiem, literatūrā atrasto ideju izmēģinājums bibliotēkā (RCB Bišumuižas filiālbibliotēka), fotoviktorīna un izstāde pusaudžiem (RCB filiālbibliotēka "Rēzna"), šaha un novusa turnīri (RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēka), tikšanās ar populārām personām - mūziķi Johnny Salamander, hennas, pīrsinga mākslinieku O.Dernovu, mūziķi Gvido Lingu, jogas pasniedzēju un horeogrāfu A. Siliņu u.c. (RCB filiālbibliotēka "Kurzeme"). Filiālbibliotēkās pusaudži un jaunieši pulcējās interešu klubīnos, piedalījās tematiskās nodarbībās: "Japāņu galda spēles Go spēlētāji" (RCB filiālbibliotēka "Avots"), "Mans ceļotprieks" (RCB Imantas filiālbibliotēka). Savu aktualitāti apliecinājuši "Tīņu plaukti" pieaugušo literatūras nodaļās (RCB Šampētera, Juglas u.c. filiālbibliotēkas). Pēc nodaļas pārkārtošanas un dažādu pasākumu organizēšanas ievērojami pieaudzis pusaudžu skaits RCB Bērnu literatūras nodaļā.

Darbs ar bērniem ar īpašām vajadzībām

Vairāku RCB filiālbibliotēku sekmīga sadarbība ar speciālajām skolām, dienas centriem, sociālās rehabilitācijas iestādēm veicinājusi bērnu ar īpašām vajadzībām lasīšanas iemaņu uzlabošanu, lasīšanas nozīmības palielināšanu (RCB Bērnu literatūras nodaļa, RCB Pļavnieku, Sarkandaugavas, Daugavas filiālbibliotēka un filiālbibliotēka "Vidzeme", "Strazds"). Bibliotēkās tika organizēti pasākumi bērniem ar īpašām vajadzībām: RCB Daugavas filiālbibliotēka (9 tematiski pasākumi, bērnu iesaistīšana programmā "Bērnu žūrijas" ar atvieglotiem nosacījumiem), RCB Ķengaraga filiālbibliotēka (regulāri pasākumi dienas centra "Cerību ligzda", biedrības "Rūpju bērns" bērniem un jauniešiem), RCB Bērnu literatūras nodaļā - 3 pasākumi, RCB Juglas filiālbibliotēkā 4 pasākumi, RCB Čiekurkalna filiālbibliotēka, filiālbibliotēkas "Rēzna", "Zvirbulis" – pa diviem pasākumiem. Reizi mēnesī notika nodarbības vecākiem un vecvecākiem, kuriem ir bērni ar īpašām vajadzībām, RCB filiālbibliotēkā "Zemgale"; nodarbības vadīja Velku fonda psihologs.

Uzziņu darbs, informācijas pakalpojumi, informācijas prasmju un iemaņu attīstīšana

Lielākais skaits uzziņu RCB struktūrvienībās tiek sniegtas skolēniem un studentiem, viņiem arī biežāk nepieciešama bibliotekāra palīdzība informācijas meklēšanā, atlasē. Lai pilnveidotu skolēnu prasmes informāciju saprast, apstrādāt un pielietot, RCB filiālbibliotēkās tika rīkotas bibliotekārās stundas. Tajās bērnus

iepazīstināja ar grāmatniecības un rakstniecības vēsturi, piem., "Grāmatniecības vēsture" - apskats, praktiskie uzdevumi, krustvārdu mīkla – RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēkā; "Klausāmgrāmatas bibliotēkā" RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā u.c.. Prasmes elektroniskā kataloga un datubāžu izmantošanā informācijas iegūšanai apguva skolēni, sākot no 4.klases, piem., "Prasme meklēt informāciju" (12 bibliotekārās stundas), "Datubāzes, kuras tu vari izmantot visās RCB filiālbibliotēkās" (nodarbības vecāko klašu skolēniem) RCB Imantas filiālbibliotēkā; bibliogrāfiskā stunda - spēle 3.-4. klašu skolēniem „Spēlēsim detektīvus”, kurā bērni mācījās orientēties bibliotēkā, meklējot grāmatās dažādus uzdevumus RCB Čiekurkalna, Šampētera filiālbibliotēkā, kā arī informācijpratības nodarbības RCB Jaunciema, Bišumuižas, Bolderājas, Pļavnieku filiālbibliotēkā un filiālbibliotēkā "Rēzna", "Zvirbulis".

Vairāku RCB filiālbibliotēku bibliotekāri izveidoja tematiskos bibliogrāfiskos sarakstus bērniem ("Ineses Zanderes labie vārdiņi bērniem", "Feju un laumiņu zemē" - RCB filiālbibliotēkā "Vidzeme"), jauniešiem ("Viss nāk un aiziet tālumā"- raksti par latviešu modernās estrādes māksliniekiem RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkā), pedagogiem ("Jaunākās grāmatas vidējā skolas vecuma bērniem", „Jaunami pedagogijā u.c.” RCB Jaunciema filiālbibliotēkā). Tematisku mājaslapu sarakstu izveidošana datoru lietotājiem atviegloja informācijas meklēšanu internetā - "Internets izglītībai" (RCB Pieaugušo literatūras nodaļa), drošība internetā, iespējas sev palīdzēt problēmsituācijās (RCB filiālbibliotēka "Vidzeme) u.c. Interesantu tematu kopas mapēs tika veidotas vairākās filiālbibliotēkās, piem., "Pirkstiņdarbi" (RCB filiālbibliotēka "Pūce"), "Izgatavo pats!", "Dzejoļi svētkiem", "Hellovīns" u.c. (RCB Jaunciema filiālbibliotēka). Darba lapas par M.Stārasti un J.Baltvilku, kuras aizpildot bērniem ir jābūt zināšanām par autoriem un ir arī jāmeklē informācija elektroniskajā katalogā un internetā, tika izveidotas RCB filiālbibliotēkā "Vidzeme".

Bibliotēkas lasītāju interešu izpēte

2008.gadā RCB veiktā pētījuma "Rīgas bērnu namu bērnu lasīšanas paradumi un intereses" tika apkopoti 2009.gadā un ar tiem var iepazīties, lasot RCB izdevuma „Jaunās Vēstis” Nr.3/2009.

2009.gadā visās RCB filiālbibliotēkās veikta lasītāju sastāva statistisko rādītāju izpēte. Padziļināta analīze veikta RCB filiālbibliotēkā "Zvirbulis", veicot lasītāju sastāva izpēti pirms un pēc tam, kad tai tika pievienota RCB Pārdaugavas filiālbibliotēka, RCB Bišumuižas filiālbibliotēkā – par to, kādās valodās lasa bibliotēkas apmeklētāji, RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkā tika veikta bibliotēkas apmeklējumu analīze pa mēnešiem u.c. Lasītāju - bērnu interešu aptauja veikta RCB Daugavas un Juglas filiālbibliotēkā, bet dati par bērnu apmeklējumu motīviem iegūti RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkā. Bērni labprāt piedalījās īsās ekspresaptaujās par interesantām tēmām: "Kādas grāmatas tu ieteiktu izlasīt saviem vecākiem" (RCB Daugavas filiālbibliotēka), "Stereotipi par grāmatu pavēlniecēm", "Mana mīļākā multene", "Neaizmirstamās dzejas rindas" u.c. (RCB bērnu literatūras nodaļa).

RCB filiālbibliotēkā "Pūce" veikts plašāks pētījums "Vai es esmu datorspēju fans?". Aptaujā 50 skolēni (5.-12. klase) atbildēja uz anketas jautājumiem par datora spēlēm un to ietekmi, par komunikācijas veidiem, informācijas meklēšanu internetā, grāmatu lasīšanu. Aptaujas rezultāti atklāja, ka iecienītākās saziņas vietas internetā ir www.draugiem.lv, www.face.lv, www.one.lv, skype un e-pasts; informācijas avoti internetā, kuros tiek biežāk meklēta palīdzība, ir portāli, kuros var nokopēt vai nopirkt darbus, t.i. www.atlants.lv,

www.referati.lv, www.reffo.lv, www.gudrinieks.lv. Liela daļa respondentu (38%) atzina, ka grāmatas lasa labprāt, bet 12% apgalvoja, ka grāmatas nelasa.

Mikrorajona skolu pedagogu aptauja "Grāmata, kā līdzeklis skolēnu mācību procesā" veikta RCB Imantas filiālbibliotēkā, tajā piedalījās 93 pedagogi. Aptaujas rezultātu analīze apliecināja, ka mācību stundu sagatavošanai pedagogiem ir nepieciešami palīglīdzekļi, to izmantošana nodrošina interesantāku stundu norisi, bet bibliotēka var aktīvi piedalīties mācību procesā, organizējot informācijas dienas, tematiskos grāmatu apskatus un citas aktivitātes.

Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Informācija par telpu stāvokli un veiktajiem remontiem 2009.gadā

2009.gada martā pēc uzturēšanas remonta lasītājiem tika atvērta RCB Vecrīgas filiālbibliotēka Pils ielā 18, platība 148 m².

RCB Vecrīgas filiālbibliotēkas telpās

RCB Imantas filiālbibliotēkā Slokas ielā 161 veikts uzturēšanas remonts divās bibliotēkas telpās.

Lai būtiski ietekmētu pašvaldības budžeta lietderīgāku izmantošanu, efektīvāk izmantotu personāla un saimnieciskos resursus izstrādāta „Rīgas Centrālās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku tīkla optimizācijas koncepcija 2007. – 2010.gadam”, kas paredz lielu un modernu RCB filiālbibliotēku vienmērīgu izvietojumu visā pilsētā.

2009.gadā tika apvienotas šādas RCB filiālbibliotēkas:

RCB Mākslas literatūras filiālbibliotēka Vaļņu ielā 9 apvienota ar RCB mūzikas filiālbibliotēku „Tilts” Ģertrūdes ielā 36, izveidojot RCB Mākslas un mūzikas filiālbibliotēku „Tilts” Ģertrūdes ielā 36;

RCB Pārdaugavas filiālbibliotēka Nometņu ielā 8a apvienota ar RCB filiālbibliotēku „Zvirbulis” Lapu ielā 24;

RCB Annas filiālbibliotēka Maskavas ielā 116 apvienota ar filiālbibliotēku „Rēzna” Lomonosova ielā 14;

RCB Nordeķu filiālbibliotēka Slokas ielā 76, RCB Mārtiņa filiālbibliotēka Dārza ielā 3 un RCB Zasulauka filiālbibliotēka Elvīras ielā 10 pārcelta uz bijušo Rīgas Kurzemes rajona izpilddirekcijas ēku Dzirciema ielā 26 (platība 1250 m²), kurā 2010.gada maijā tiks atvērta jauna, moderna ģimenes bibliotēka – RCB filiālbibliotēka „Pārdaugava”. Patlaban lasītāji tiek apkalpoti ēkā izvietotajā izsniegšanas punktā;

RCB Zolitūdes filiālbibliotēka Ruses ielā 10 apvienota ar RCB filiālbibliotēku „Kurzeme”, kas darbojas Volvo sporta centrā Jūrmalas gatvē 78;

RCB filiālbibliotēka „Laima” Miera ielā 55/57 un RCB filiālbibliotēka „Vinnijs” Valdemāra ielā 125 apvienotas ar Rīgas Centrālo bibliotēku Brīvības ielā 49/53;

RCB filiālbibliotēka „Burtnieks” Burtnieku ielā 26 apvienota ar RCB filiālbibliotēku „Avots” Stabu ielā 64, taču tiek risināts jautājums par jaunas, mūsdienīgas, renovētas RCB filiālbibliotēkas „Purviems” atvēršanu Burtnieku ielā 37 (platība 188,3 m²) 2010.gadā.

RCB Mežaparka filiālbibliotēka Visbijas ielā 18 apvienota ar RCB Čiekurkalna filiālbibliotēku Čiekurkalna 1.garajā līnijā 64;

RCB Bergu filiālbibliotēka Kaktusu ielā 6 apvienota ar RCB Juglas filiālbibliotēku, kas atrodas turpat pāri Juglas tiltam Brīvības ielā 430a;

RCB Hanzas filiālbibliotēka Eksporta ielā 6 apvienota ar renovēto RCB filiālbibliotēku „Vidzeme” Brīvības gatvē 206;

RCB Sarkankalna filiālbibliotēka Aptiekas ielā 8 apvienota ar RCB Sarkandaugavas filiālbibliotēku Aptiekas ielā 14 (300 m attālumā).

2010.gadā plānoti telpu remontu šādās RCB struktūrvienībās: renovācija RCB filiālbibliotēkā „Purvciems” – Burtnieku ielā 37, platība 188.3 m², plānotās izmaksas – 30 000 LVL; rekonstrukcija RCB Imantas filiālbibliotēka Slokas ielā 161, platība 1 242.6 m².

Tehnika un tās novērtējums

2009.gadā RCB un tās filiālbibliotēkās tiek izmantota šāda datortehnika (pēc saņemšanas gada):

2009.gads: 3 datori (saņemti no Rīgas domes Informāciju tehnoloģiju centra zaudēto vietā).

2008.gads: Latvijas Valsts un Bila & Melindas Geitsu fonda līdzfinansētā publisko bibliotēku attīstības projekta „Trešais tēva dēls” ietvaros saņemtā datortehnika: datorkomplekti, 175 vienības; krāsu multifunkcionālās iekārtas, 42 gab.; melnbaltās multifunkcionālās iekārtas, 7 gab., WEB kameras, 84 gab.; 5 datori (saņemti no Rīgas domes Informāciju tehnoloģiju centra zaudēto vietā), 32 čeku printeri.

2007.gads: Reģionālajam mācību centram – 30 piezīmjdatori un 2 multifunkcionālās iekārtas, kā arī 11 datorkomplekti, 5 kopētāji, 100 svītrkodu skeneri.

2006.gads: 13 datorkomplekti, 50 printeri (HP LJ 1020).

2005.gads: 163 datorkomplekti (v/a „Kultūras informācijas sistēmas”), 9 datorkomplekti, 4 printeri.

2004.gads un vecāki: 69 datorkomplekti, 45 printeri, 28 kopētāji.

2005.gadā no v/a „Kultūras informācijas sistēmas” Vector saņemto datoru darba ātrumu problēmu dēļ, kā arī, ņemot vērā atmiņu plašu lielu bojājumu skaitu, šiem datoriem tika iegādāta operatīvā atmiņa palielināšanai līdz 1Gb izmēram.

Tiek turpināta Dell Optiplex GX1(1999.g.) un GX 110 (2000.g.) sērijas datoru norakstīšana, jo 10 gadu laikā tie morāli un tehniski novecojuši.

Ņemot vērā finansiālo stāvokli, tika veikti ekonomijas pasākumi. Visas drukas iekārtas, kas atbalsta tonera izmantošanas regulēšanu, tika pārslēgtas uz ekonomisko režīmu.

Kopumā var secināt, ka: datortehnika joprojām atbilst lietotāju prasībām un spēj nodrošināt nepieciešamos pakalpojumus, kā arī darbu ar populārākajām programmpaketēm; kardināli tika uzlabots BIS ALISE pakalpojums, ļaujot vienlaikus pieslēgties līdz simts lietotājiem, joprojām saglabājot resursus vēl palielināt klientu skaitu, internets RCB un filiālbibliotēkās ir stabils, taču problēmas izraisa ar elektrību saistīti traucējumi.

Bibliotēkas personāls

2009.gada beigās RCB strādāja 281 darbinieks, no kuriem 208 bija bibliotekārie darbinieki (195 – pilna laika slodzes darbinieki, 11 strādāja pusslodzi, bet diviem bija cita slodze). 205 bibliotekārie darbinieki RCB strādāja pamatdarbā.

RCB realizē savu darbību atbilstoši Bibliotēku likumam, Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem, Rīgas Centrālās bibliotēkas Nolikumam (apstiprināts RDKD 17.09.2009., Nr.PK-09-3-nos) un šādiem saistošiem dokumentiem: Rīgas Centrālās bibliotēkas Reglaments (Rīgas Centrālajā bibliotēkā reģistrējamo dokumentu sagatavošanas, saglabāšanas un aprites kārtība), apstiprināts 10.12.2008.); Rīgas Centrālās bibliotēkas darba kārtības noteikumi (apstiprināti 22.12.2006.); Rīgas Centrālās bibliotēkas Darba koplīgums (noslēgts starp RCB direktori un RCB darbinieku arodbiedrību 18.12.2006.); „Darba samaksas sistēmas nolikums” un „Rīgas Centrālās bibliotēkas darbinieku apbalvojuma nolikums”, kā arī saskaņā ar amatu aprakstiem un instrukcijām.

2009.gadā darbinieku rotācijā darbam RCB Pieaugušo literatūras nodaļā, RCB Torņakalna filiālbibliotēkā un RCB filiālbibliotēkā „Rēzna” piedalījušies 4 bibliotekārie darbinieki. RCB tiek praktizēts vienam vadītājam veikt darba pienākumus divās RCB struktūrvienībās: 2009.gadā RCB filiālbibliotēkas „Rēzna” vadītāja Natālija Petrāne kļuva arī par RCB grāmatu izsniegšanas punkta Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem vadītāju, bet RCB Čiekurkalna filiālbibliotēkas vadītāja Aija Namavīra veic arī RCB Jaunciema filiālbibliotēkas vadītājas p.i. pienākumus.

Pārskata gadā 301 RCB darbinieks tika nodrošināts ar darbinieku veselības apdrošināšanas polisi.

Septembrī RCB un filiālbibliotēku darbinieki, kuri 2009.gadā atzīmēja nozīmīgu dzīves un/vai darba jubileju, devās ekskursijā uz R.Blaumaņa memoriālo muzeju „Braki”.

2009.gada otrajā pusē RCB darbībai pieejamā finansējuma apjoma optimizācijas dēļ 74 tehniskajiem darbiniekiem tika samazināts darba laiks, bet 15 darbiniekiem – uzteikts darba līgums. 2009.gada beigās pēc 11 RCB filiālbibliotēku optimizācijas visiem darbiniekiem tika piedāvāta cita darba vieta RCB.

RCB bibliotekāru darbs tika augstu novērtēts, saņemot dažādus apbalvojumus:

- Latvijas Republikas Kultūras ministrijas konkursa „Gada balva bibliotēku, muzeju un amatiermākslas nozarēs” par aktīvu un radošu veikumu bibliotēkas darba attīstībā un bibliotekāro pakalpojumu pilnveidošanā balvu saņēma RCB Mākslas un mūzikas filiālbibliotēkas „Tilts” vadītāja Dace Sika.
- RDKD gada balvu „Baltais zvirbulis” nominācijā „2009.gada bibliotēkas darbinieks” par kvalitatīvu bibliotekāro darbu, veiksmīgi sarīkotiem pasākumiem un nozīmīgu ieguldījumu bibliotēkas pakalpojumu kvalitātes uzlabošanā saņēma RCB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Natālija Hološa. Pretendentus balvai izvirza, atzīmējot ne vien izvirzīto kultūras darbinieku ieguldījumu kvalitatīva kultūras procesa nodrošināšanā galvaspilsētā aizvadītajā gadā, bet jo sevišķi individuālo ieguldījumu un īpašas personiskās kvalitātes kultūras darbā.

*Latvijas Republikas Kultūras ministrijas
gada balvas laureāte – Dace Sika*

*„2009.gada bibliotēkas darbinieks” –
Natālija Hološa*

- 2009.gadā RCB Grīziņkalna filiālbibliotēkas vadītāja Olga Sincova un RCB Annas filiālbibliotēkas vecākā bibliotekāre Lidija Sorokina saņēma Rīgas Latgales priekšpilsētas izpilddirekcijas „Pateicības balvu, 2008”.

„Pateicības balva, 2008” – Olgai Sincovai un Lidijai Sorokinai

Darbinieku tālākizglītība

2009.gadā RCB darbinieku tālākizglītības un profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumi notika tālākizglītības mācību programmas ietvaros, kā arī Latvijas Valsts un Bila un Melindas Geitsu fonda (BMGF) līdzfinansētā projekta „Trešais tēva dēls” ietvaros.

RCB organizētās tālākizglītības programmas ietvaros 2009.gadā RCB bibliotekāri ar darba stāžu 0-1 gads noklausījās jau tradicionālo lekciju kursu „Bibliotēku darba pamati”, apgūstot praktiskas zināšanas par bibliotēkārā darba procesu organizēšanu RCB. Šajā mācību programmā varēja piedalīties arī tie darbinieki, kurus RCB struktūrvienību vadītāji deleģēja kāda konkrēta profesionālā darba virziena apgūšanai. Kursu beidzot, dalībnieki kārtoja pārbaudes testu. Par kursa noklausīšanos pilnā apjomā (22 stundas) apliecības saņēma 10 RCB darbinieki, bet par daļēju – 16 stundas – viena Rīgas skolas bibliotekāre.

RCB bibliotekāriem tika organizētas šādas nodarbības:

- 12.februārī notika lekcija „Arhetipu nozīme kultūrā un mārketingā”, ko nolasīja „Marketing House” Mārketinga pētījumu nodaļas vadītājs Ainārs Lankovskis.
- 19.februārī notika praktisks seminārs ar grupu darbu par 2008.gada nogalē teorētiskajā seminārā apgūto. Lai seminārā realizētu praktisko darbu, tas notika RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”.

- 26.martā tika organizēta tikšanās ar izdevniecību pārstāvjiem, kurā par savu izdevniecību un tās piedāvājumu stāstīja izdevniecības „Sētava” darbiniece Terēze Rožlapa, ar multimediju un dzejas projektu „Orbīta” iepazīstināja tā pārstāvis Artūrs Punte, bet par mācību līdzekli „Gribu visu zināt 3” blīvplates formā stāstīja SIA „ASTER GROUP” direktore Kristīne Raumane.

Par projektu „Orbīta” stāsta Artūrs Punte

- 9.aprīlī tika organizēta nodarbība par daļēju krājuma pārbaudi RCB struktūrvienībās.
- Lai sekmīgāk realizētu informācijas apmaiņu un uzlabotu RCB sniegtos pakalpojumus, 28.maijā tika organizēts apaļais galds darba problēmsituāciju risināšanai.
- 8.oktobrī tika organizēta lekcija „RCB krājuma komplektēšana, vienotā fonda organizēšana un izmantošana. Krājuma saņemšanas un norakstīšanas dokumentu noformēšana un iesniegšana”.
- 15.oktobrī, realizējot sadarbību ar Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentu, bibliotekāri tika iepazīstināti ar interaktīvo portālu rīdziniekiem www.apkaimes.lv. Ar portālu iepazīstināja departamenta Ekonomikas pārvaldes vadītāja vietnieks Guntars Ruskuls.

2009.gadā informatīvas tikšanās notika arī RCB organizēto informācijas dienu ietvaros:

- 8.septembrī Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta pārstāvji iepazīstināja ar Rīgas Domes elektroniskajiem pakalpojumiem iedzīvotājiem.
- 27.oktobrī RCB viesojās Rīgas pašvaldības policijas speciālisti.

Rīgas Reģionālajā mācību centrā (atrodas RCB telpās Graudu ielā 59) 2009.gadā projekta „Trešais tēva dēls” ietvaros notikuši šādi apmācību kursi:

Kursa nosaukums	Apmācīto bibliotekāru skaits	Organizēto grupu skaits
„Latvenergo” klientu portāla www.e-latvenergo.lv apmācība	121	10
Nacionālais e-dienests www.inbox.lv	52	5
Personīgā budžeta pārvaldīšana pārmaiņu laikā. Kā plānot, saglabāt un vairo naudu	47	1
Interneta un televīzijas iespējas informācijas laikmetā	144	12

Pārskata gadā RCB darbinieki savas profesionālās zināšanas papildināja starptautiskos komandējumos (skat. arī pārskata sadaļu „Projektizstrāde” un „Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums”), kā arī dažādos apmācībuursos, semināros un konferencēs Latvijā:

- 19.februārī RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Ingūna Stranga piedalījās invalīdu biedrības "Apeiron" seminārā "IT pieejamības risinājumi cilvēkiem ar īpašām vajadzībām".
- 16.aprīlī RCB Bibliotēku dienesta speciālistes – vadītāja Daiga Bērziņa, galvenā bibliotekāre Inta Sallinene un galvenā bibliotekāre Ingūna Stranga – piedalījās Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bibliotēku attīstības institūta Bibliotēku konsultatīvā centra organizētajā reģionu galveno bibliotēku metodiķu un skolu bibliotekāru metodisko apvienību vadītāju seminārā.
- 6.- 7.maijā RCB direktora vietniece bibliotekārajā darbā Doloresa Veilande piedalījās LNB Bibliotēku attīstības institūta un Tukuma bibliotēkas organizētajā Latvijas zinātnisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2009.gada pavasara sanāksmē, kas notika Tukuma bibliotēkā.
- 15.maijā RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Ingūna Stranga piedalījās starptautiskajā bērnu literatūras un bibliotēku darbinieku konferencē „Pāri pār tiltu”, kas notika LNB Bērnu literatūras centrā.
- 4.augustā RCB speciālisti piedalījās v/a „Kultūras informācijas sistēmas” sadarbībā ar Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūta organizētajā informatīvajā seminārā un diskusijā „Vai pašvaldību publiskās bibliotēkas ir vērtība?”.

Seminārā „Vai pašvaldību publiskās bibliotēkas ir vērtība?”

- RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Ingūna Stranga un Gida Zepkāne piedalījās starptautiskajā Vidzemes novada bērnu un skolu bibliotēku darbinieku 9.konferencē „Bērni savu nākotni zina, viņi izaugs...”, kas 21.oktobrī notika Cēsīs.
- 28.oktobrī RCB direktore Dzidra Šmita un RCB direktora vietniece bibliotekārajā darbā Doloresa Veilande piedalījās Latvijas zinātnisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru 2009. gada rudens sanāksmē, kas notika LNB.
- 24.novembrī RCB Bibliotēku dienesta galvenā bibliotekāre Ingūna Stranga piedalījās projekta „Net-Safe Latvia” ietvaros organizētajās bibliotekāru-multiplikatoru apmācībās „Drošs internets”, kas notika Rīgā, LNB Bērnu literatūras centrā.
- 3.decembrī RCB direktora vietniece bibliotekārajā darbā Doloresa Veilande piedalījās UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas rīkotajā projekta „Stāstu laiks bibliotēkās” noslēguma seminārā „Stāstīšanas tradīciju iespējas bibliotēkās”, kas notika Rīgā, Nemateriālās kultūras mantojuma valsts aģentūrā.

No janvāra līdz maijam un no oktobra līdz decembrim vienu reizi nedēļā notika profesionālās angļu valodas kursi 2 grupām.

Lai iepazītos ar topošās LNB ēkas celtniecību, 25 RCB bibliotekāri, atsaucoties LNB aicinājumam, apmeklēja LNB ēkas būvlaukumu un noklausījās stāstījumu par celtniecības darbiem.

RCB darbinieku veiktie tālākizglītības pasākumi studentiem vai citu institūciju darbiniekiem

Sadarbībā ar Latvijas bibliotēkām RCB direktore Dzidra Šmita un direktora vietniece Doloresa Veilande veikušas tālākizglītības pasākumus publisko bibliotēku bibliotekāriem.

Sadarbībā ar Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultāti un Latvijas Kultūras koledžu RCB vadītas prakses šo mācību iestāžu studentiem.

Sadarbībā ar Latvijas Kultūras koledžu RCB KAN vadītāja Ineta Kaļķe iepazīstināja Bibliotēkzinātnes un informācijas programmas 2.kursa studentus un pasniedzēju Ilzi Pētersoni ar RCB KAN darbu IS ALISE 4i versijā.

RCB KAN vadītāja Ineta Kaļķe iepazīstināja Baložu bibliotēkas darbinieci Ievu Eglīti ar Autoritatīvās datubāzes ierakstu papildināšanu RCB Autoritatīvo ierakstu datubāzē.

RCB Automatizācijas nodaļas galvenā speciāliste-tīkla administratore Lelde Puriņa iepazīstinājusi Salaspils bibliotēkas kolēģus ar RCB automatizēto bibliotekāro procesu organizēšanu RCB.

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

2009.gadā RCB pamatbudžets bija 2 237 354 LVL (saņemtā pašvaldības dotācija bija 2 214 504 LVL, maksas pakalpojumi tika plānoti 22 850 LVL). Salīdzinājumā ar 2008.gadu pašvaldības dotācijas samazinājums bija 23.7% jeb 688 615 LVL. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem 2009.gadā bija 24 155 LVL un pieaugums veidoja 5.7% no plānotiem ieņēmumiem. No kopējiem izdevumiem RCB un filiālbibliotēku darbības nodrošināšanai 93.9% izlietoti kārtējiem izdevumiem un 6.1% - kapitāliem izdevumiem. Kārtējo izdevumu lielākais īpatsvars ir personāla atalgojums, kas kopā ar valsts sociālās apdrošināšanas obligātām iemaksām veido 82.6%. 17.4% bija pārējie kārtējie izdevumi (galvenokārt žurnālu iegāde, telpu īre, apsaimniekošanas izdevumi, apkure, apgaismošana).

Informācijas nesēju iegādei izlietoti 127 881.95 LVL, kas ir 5.7% no uzturēšanas izdevumiem. Periodikas pasūtīšanai izlietoti 16 250 LVL. Izdevumi informatīvo nesēju iegādei 2009.gadā samazinājušies par 38%.

RCB finansējums nodrošina bibliotēkas funkciju veikšanu.

Sadarbība ar pašvaldību

RCB darba jautājumi 2009.gadā tika regulāri pārrunāti RDKD, Rīgas domes Īpašuma departamentā (RDĪD), kā arī skatīti Rīgas Domes Kultūras, mākslas un reliģijas lietu komitejā. Pārskata gadā īpaši tika aktualizēta RCB filiālbibliotēku tīkla optimizācija.

2009.gada 3.decembrī Rīgas domes Pilsētas īpašuma komitejas priekšsēdētājs Andris Ameriks un RDĪD direktora vietnieks Oļegs Burovs apmeklēja Rīgas Centrālo bibliotēku, kur iepazinās ar RCB darbu, kā arī pārrunāja RCB un tās filiālbibliotēku optimizāciju un attīstības iespējas.

2009.gada 3.decembrī Rīgas domes Pilsētas īpašuma komitejas priekšsēdētājs Andris Ameriks, Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja Eiženija Aldermane un RDĪD direktora vietnieks Oļegs Burovs kopā RCB direktori Dzidru Šmitu apmeklēja RCB Svešvalodas filiālbibliotēku un RCB filiālbibliotēkas Pārdaugavā (RCB Imantas, Mārtiņa, Nordeķu filiālbibliotēku), lai iepazītos, cik efektīvi Pārdaugavā tiek realizēta RCB tīkla optimizācijas koncepcija. Deputāti apmeklēja arī bijušo Kurzemes izpilddirekcijas ēku Dzirciema ielā 26.

2009.gadā sadarbība ir aizsākusies Rīgas domes Mājokļa un vides departamentu, Rīgas domes Labklājības departamentu, aktīva sadarbība ir ar Rīgas domes Informācijas tehnoloģiju centru.

2009.gadā kopīgas informatīvas telpas veidošanā RCB aktīvi sadarbojās ar Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentu (RDPAD). RDPAD sagatavotā informācija par dažādu projektu sabiedriskajām un publiskajām apspriešanām un citiem pilsētvides veidošanas pasākumiem bija pieejama RCB un tās filiālbibliotēkās visā pilsētā (gada laikā RCB un filiālbibliotēkām izsūtīti vairāk nekā 30 šādi materiāli). Informācija par vispārīga rakstura jaunumiem (7 dažāda rakstura Publicitātes nodaļas apkopotī materiāli par RDPAD darbību) regulāri tika ievietota RCB mājaslapā. Savukārt no RCB mājaslapas ir iespējama tiešsaistes pieeja Rīgas domes elektroniskajiem pakalpojumiem portālos www.riga.lv, www.sus.lv, www.rigis.lv, www.rigasprojekti.lv, www.ziemelukoridors.lv, www.rdpad.lv, www.apkaimes.lv. No otras puses, RCB līdzdarbojās jaunajā portālā www.apkaimes.lv, kurā tika ievietota informācija par RCB un apkaimju filiālbibliotēkās notiekošajiem kultūras un novadpētnieciskajiem pasākumiem. Portāla sadaļā „Izpēte” pieejamas RCB veidotās datubāzes „Ziemeļblāzmas arhitektūras komplekss (1886 – 1940)” un datubāze „Ēka Rīgā, Brīvības gatvē 206 (1895 - 1940)”, kā arī norāde uz RCB mājaslapu, kur aplūkojamas citas RCB piedāvātas datubāzes, kas lietotājiem pieejamas bez maksas.

Sadarbībā ar Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentu RCB notika publiskās apspriešanas: publiskā apspriešana Rīgas iedzīvotājiem par būvniecības ieceri Flotes ielā 2 notika RCB Bolderājas filiālbibliotēkā

RCB un tās filiālbibliotēkās ir pieejama Rīgas Domes bezmaksas informācija.

24.aprīlī Eiropas Parlamenta Nāciju Eiropas grupas deputāts, 2008.gada Eiropas cilvēks Latvijā Ģirts Valdis Kristovskis un Rīgas Domes deputāte, Rīgas domes Kultūras, mākslas un reliģijas lietu komitejas locekle Maija Stefane viesojās RCB Imantas, Mārtiņa filiālbibliotēkā un RCB filiālbibliotēkā „Zvirbulis”. RCB direktore Dzidra Šmita iepazīstināja viesus ar situāciju RCB filiālbibliotēku telpu jomā un filiālbibliotēku tīkla optimizācijas perspektīvām, kā arī RCB krājuma attīstības koncepciju. Rīgas domes deputāte Maija Stefane bibliotēkai pasniedza dāvinājumu – virkni Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja izdevumu, kā arī jauno augstskolu katalogu „Kur mācīties tālāk”.

Ģirts Valdis Kristovskis, Maija Stefane un Dzidra Šmita RCB Imantas filiālbibliotēkā

Bibliotēkas publicitāte un darbs ar sabiedrību

Lai veicinātu RCB un tās filiālbibliotēku atpazīstamību un popularitāti, kā arī informētu sabiedrību par bibliotēku piedāvātajiem daudzveidīgajiem pakalpojumiem, RCB veido sistemātiskus publicitātes pasākumus: organizē literatūras un mākslas izstādes, tematiskus vispārizglītojošus un brīvā laika pavadīšanas pasākumus, ikgadējo Bibliotēku nedēļu, pirmsskolas izglītības iestāžu un skolu audzēkņu ekskursijas uz bibliotēku, lasīšanas veicināšanas akcijas, piedalās valsts un Rīgas pilsētas organizētajās akcijās un nozīmīgiem notikumiem veltītās aktivitātēs u.c. RCB sagatavo informatīvo izdevumu „Jaunās Vēstis”, bukletus, atgādnēs un citus publicitātes materiālus, veido savu mājaslapu, izplata informāciju dažādos plašsaziņas līdzekļos, publicē ikgadējo „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmatu” un gada pārskatu. RCB nodaļās un filiālbibliotēkās tiek nodrošināta piekļuve pašvaldības, valsts institūciju un citai sabiedriski nozīmīgai informācijai.

RCB Automatizācijas nodaļa sadarbībā ar Bibliotēku dienestu veido un uztur **RCB mājaslapu** www.rcb.lv, kurā tiek atspoguļota aktuālā informācija par norisēm RCB un tās filiālbibliotēkās (par 2009.gadā veiktajiem uzlabojumiem skat. pārskata sadaļu „Informācijas pakalpojumu attīstība”).

RCB Bibliotēku dienests reizi mēnesī turpināja sagatavot **informatīvo izdevumu „Jaunās Vēstis”** (izdevums iznāk kopš 2002.gada novembra).

Liela loma RCB tēla un sabiedrisko attiecību veidošanā ir **RCB Publicitātes nodaļai**. Regulāri visu gadu Publicitātes nodaļā tika rakstītas **preses relīzes** par nozīmīgākajiem notikumiem RCB. Sagatavotā informācija tika ievietota RCB mājaslapas sadaļā „Aktualitātes”. Lielākā daļa materiālu tika nosūtīta ievietošanai RDKD mājaslapas ikmēneša jaunumu sadaļā, kā arī Rīgas pašvaldības portālā www.riga.lv un Latvijas bibliotēku portālā www.biblioteka.lv. Publicitātes nodaļas sagatavotās preses relīzes un materiāli bijuši lasāmi arī portālos www.tours.lv, www.reitingi.lv, www.hc.lv, www.manaPilseta.lv, www.notikumi.lv, www.studentnet.lv, www.rigaslatgale.lv u.c. Informācija tika sūtīta arī lielākajām Latvijas ziņu aģentūrām LETA un BNS, no kurienes tā nonāk plašsaziņas līdzekļu rīcībā. Kopumā 2009.gada laikā RCB Publicitātes nodaļā sagatavotas 35 preses relīzes par nozīmīgākajiem notikumiem RCB.

Par RCB ticis rakstīts Latvijas laikrakstos, RCB darbinieki snieguši intervijas radoraidījumiem, kā arī piedalījušies radio tiešraidēs, par RCB un tās filiālbibliotēkām tapuši sižeti televīzijas raidījumiem, kā arī bibliotēkas tikušas izmantotas kā vieta raidījumu uzņemšanai.

Par vienu no RCB darba prioritātēm 2009.gadā tika noteikta profesionāla un daudzveidīga krājuma atklāsme, kuras īstenošanai tika organizēti pasākumi un veidotas izstādes. 2009. gadā RCB notikuši **1 292 pasākumi**, ko apmeklējuši **25 813 interesenti**, kā arī RCB un filiālbibliotēku apmeklētājiem varēja iepazīties ar **3 462 bibliotēkās organizētajām izstādēm**.

Flashmob akcija Rātslaukumā „Ideju makšķerēšana lasot”

2009.gadā RCB īpaša uzmanība tika veltīta lasīšanas popularizēšanai un veicināšanai. RCB filiālbibliotēkas organizēja dažādus lasīšanu popularizējošus pasākumus, bet visas sistēmas ietvaros tika rīkotas akcijas:

- Visa gada garumā RCB notika **akcija „Rīga lasa 2009.gadā”**, kas bija veltīta lasīšanas un dažādu literatūras žanru popularizēšanai iedzīvotāju vidū. „Rīga lasa” bija aktivitāšu kopums, kura mērķis bija vērst cilvēku uzmanību uz literāro žanru daudzveidību un pieejamību bibliotēkā. Otrs, ne mazāk nozīmīgs akcijas mērķis bija aicināt cilvēkus nākt uz bibliotēku, kur katrs pēc savas gaumes un interesēm var atrast visdažādāko lasāmvielu gan darbam, gan mācībām, gan brīvajam laikam. Katru mēnesi akcijas ietvaros tika piedāvāta noteikta žanra literatūra, bibliotēkās tika rīkoti dažādi šim literatūras žanram veltīti pasākumi: janvārī tas bija detektīvs, februārī – romantiskais romāns, martā – fantastika un fantāzija, aprīlī – dzīvesstāsts, maijā – ceļojuma apraksts, jūnijā – bērnu grāmata, jūlijā – trilleris, augustā – vēsturiskais romāns, septembrī – dzeja, oktobrī – memoāri, novembrī – pasaka, decembrī – stāsts un novele. Populārākais literatūras žanru popularizēšanas veids filiālbibliotēkās bija izstādes, taču tika organizēti arī tematiski pasākumi, tikšanās ar sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem, diskusiju grupas, konkursi, sastādītas krustvārdu mīklas un bibliogrāfiskie saraksti u.c. RCB Bibliotēku dienests sagatavoja akcijas plakātu visam gadam, kā arī plakātus katram mēnesim. Informācija par akcijas ietvaros rīkotajiem pasākumiem tika apkopota un ievietota RCB mājaslapā.

Akcijas „Rīga lasa 2009.gadā” un vasaras lasīšanas akcijas plakāts

- Jūlijā deviņās RCB filiālbibliotēkās notika **vasaras lasīšanas akcija skolēniem**, kuras norisi koordinēja RCB Bibliotēku dienests (skat. pārskata sadaļu „Darbs ar bērniem un jauniešiem”, kā arī RCB izdevumu „Jaunās Vēstis”, Nr.8/2009.).
- 27.augustā Rātslaukumā no plkst. 13.30 līdz 14.00 RCB rīkoja **flashmob akciju „Ideju makšķerēšana lasot”**. Akcijas dalībnieki (ap 100 cilvēku, t.sk. bērni un jaunieši), sēžot uz krēsliem, lasīja katrs savu grāmatu. *Flashmob* akcija ir aktivitāte, kuras laikā liela cilvēku grupa pulcējas publiskā vietā, lai vienlaicīgi darītu kaut ko neierastu un pēc tam ātri izkļūstu. RCB akcijas mērķis bija atgādināt cilvēkiem, kādu prieku var sagādāt laba grāmata un vērst viņu uzmanību uz to, ka lasīt var arī publiskā telpā. Otrs akcijas mērķis bija atgādināt, ka, lai gan katrā bibliotēkā ikvienu gaida daudzi pakalpojumi, katras bibliotēkas pamatvērtība ir grāmata. Tieši bibliotēka ir iestāde, kura piedāvā unikālo iespēju bez maksas ņemt un lasīt grāmatas saskaņā ar katra paša gaumi un interesēm, t.i., makšķerēt un ņert idejas tieši sev pašam.

Bibliotēku nedēļas 2009 aktivitātes RCB

Bibliotēku nedēļa, kas noritēja no 20. līdz 25. aprīlim, bija četrpadsmitā RCB Bibliotēku nedēļa. Bibliotēku nedēļas devīze bija „Lepojamies ar paveikto!”. Apmeklētājiem bija iespēja iepazīties ar Latvijas lielākās publiskās bibliotēkas un tās filiālbibliotēku darbību un pakalpojumiem, ieskatīties bibliotēkas darba ikdienā, kā arī apmeklēt dažādus izglītojošus un izklaidējošus pasākumus. Bibliotēku nedēļas pasākumu programmā tika akcentēts viss pozitīvais, ko bibliotēka var sniegt saviem lietotājiem un darbiniekiem. Tradicionālās literatūras, mākslas, bērnu zīmējumu un novadpētniecisku materiālu izstādes papildināja dažādas fotoreportāžas, hronikas, prezentācijas un bibliotēkas interesantāko notikumu un krājumu dārgumu apskati, t.i., viss, ar ko lepojamies. Tāpat kā katru gadu, rīkojām atvērto durvju dienas, ekskursijas pa bibliotēku un bibliotēkas apkārtni, bibliotēkārās stundas, jaunumu apskatus, bibliotēku jubilejas un tematiskus pasākumus. Notika akcijas, konkursi un tikšanās ar populāriem cilvēkiem. Lepojamies ar padarīto. Lepojamies, ka esam vajadzīgi mūsu lasītājiem.

Nozīmīgs pasākums 2009.gada maijā bija **RCB izsniegšanas punkta izveidošana un atklāšana Dienas aprūpes centrā** bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem rīdziniekiem (Katoļu ielā 57). Dienas centra, kura trešā stāva lielāko daļu aizņem RCB izsniegšanas punkts, atklāšanā piedalījās Rīgas domes priekšsēdētājs Jānis Birks, Rīgas domes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Dinevičs, Sociālo jautājumu komitejas priekšsēdētājs Leonīds Kurdjumovs, Labklājības departamenta direktore Inese Švekle, Latgales priekšpilsētas izpilddirektors Dmitrijs Pavlovs, Rīgas domes Kultūras departamenta direktore Diāna Čivle, RCB direktore Dzidra Šmita un citas oficiālas personas.

Maijā tika atklāts Dienas aprūpes centrs bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem rīdziniekiem, kurā darbojas arī RCB izsniegšanas punkts

Martā pēc telpu renovācijas durvis apmeklētājiem vēra RCB Vecrīgas filiālbibliotēka. 6.martā filiālbibliotēkas atklāšanas pasākuma ietvaros notika arī fotomākslinieka Romvalda Salcēviča fotoizstādes „Rīga tuvplānā” atklāšana, kurā piedalījās arī pats fotomākslinieks.

Martā pēc telpu renovācijas durvis apmeklētājiem vēra RCB Vecrīgas filiālbibliotēka

Lielu interesi izraisīja RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” uzstādītā pirmā pašapkalpošanās iekārta Latvijas publiskajās bibliotēkās. Pašapkalpošanās iekārtas prezentācijā, kas RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” notika 17.jūlijā, piedalījās RDKD direktore Diāna Čivle, uzņēmuma 3M un SIA „TietoEnator Alise” pārstāvji, kolēģi no RCB filiālbibliotēkām un citām Latvijas bibliotēkām un citi interesenti. Šis notikums piesaistīja arī lielu plašsaziņas līdzekļu uzmanību.

Pašapkalpošanās iekārtas prezentācija RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”

RCB centrālā ēka Brīvības ielā 49/53, kā arī RCB filiālbibliotēkas ir tā vieta, kur rakstnieki labprāt tiekas ar saviem lasītājiem, kur izdevēji labprāt aicina interesentus uz savu **jauno grāmatu un citu informācijas nesēju prezentācijām:**

- 18.jūnijā RCB tika atvērta „Sibīrijas latviešu dziesmu” ieraksts CD/DVD formātā, ko sadarbībā ar latviešu folkloras zinātniekiem izdevusi mūzikas ierakstu izdevniecība „Upe tuviem un tāliem”. Izlasē apkopots Sibīrijas latviešu saglabātais mantojums - dziesmas, rotaļas un danči, kas ierakstīti Sibīrijas latviešu ciemos. Audiodiskā ir 52 melodijas, bet videodiskā – ap 120, kopējais skanējuma laiks ir gandrīz 6 stundas. „Sibīrijas latviešu dziesmu” atvēršanas svētkos piedalījās cilvēki, kas ieguldījuši savu darbu ieraksta tapšanā. Pasākumu vadīja Ilmārs Mežs un to kuplināja klātienē izpildītās dziesmas, kuru ierakstus var dzirdēt un redzēt CD/DVD.

„Sibīrijas latviešu dziesmu” ieraksta un „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata 2008” atvēršanas svētkos RCB

- 5.decembrī RCB tika prezentēta „Rīgas Centrālās bibliotēkas gadagrāmata 2008”. Šī ir jau mūsu sestā gadagrāmata – RCB izdevums, kas informē sabiedrību par Latvijas lielākās pašvaldības bibliotēkas gada veikumu, kā arī apkopo pasaules profesionāļu saietos un pašmāju pieredzē gūtās atziņas par publiskās bibliotēkas misiju, stratēģiju, taktiku un ikdienas darbu.
- RCB Daugavas filiālbibliotēkā notika **Ivara Ozoliņa aforismu krājuma „360+6 atziņas” prezentācija.**
- RCB Ķengaraga filiālbibliotēkā notika **grāmatas „Rūgtās vīnogas” prezentācija.**

RCB nodaļas un filiālbibliotēkas aktīvi iesaistās Rīgas **pilsētas organizētajās kultūras aktivitātēs, kā arī valsts mēroga akcijās un projektos:**

- Visa gada garumā RCB filiālbibliotēkās tika organizēti pasākumi lasīšanas veicināšanas programmas „**Bērnu žūrija 2009**” dalībniekiem. Kopumā šajā projektā piedalījās 13 RCB struktūrvienības (skat. RCB izdevumu „Jaunās Vēstis”, Nr.2/2009).
- **Mākslas dienās** RCB un filiālbibliotēku apmeklētāji varēja aplūkot gleznas, tautas daiļamatnieku darbus, fotomākslas ekspozīcijas, kā arī jauno mākslinieku un dizaineru darbu izstādes. Tradicionāls bibliotēkas piedāvājums bija mākslai un māksliniekiem veltītas literatūras izstādes.
- **Rīgas svētkus** RCB un tās filiālbibliotēkas tradicionāli sagaidīja ar literatūras izstādēm, kurās pilsēta tiek atspoguļota visdažādākajos rakursos. Tā kā augusts akcijā „Rīga lasa 2009.gadā” bija vēsturiskā romāna mēnesis, daļa izstāžu bija veltītas tieši Rīgas vēstures atainojumam daiļliteratūrā. Bērnu svētkos gaidīja spēles, viktorīnas un citas aktivitātes. RCB Vecrīgas filiālbibliotēka, iepriekš vienojoties, piedāvāja bezmaksas ekskursiju „Pirmā pastaiga pa Vecrīgu”. Pilsētas svētkos piedāvājām daudzpusīgu ieskatu Rīgas vēsturē un attīstībā.

RCB aktīvi piedalās valsts un pilsētas mēroga projektos un pasākumos

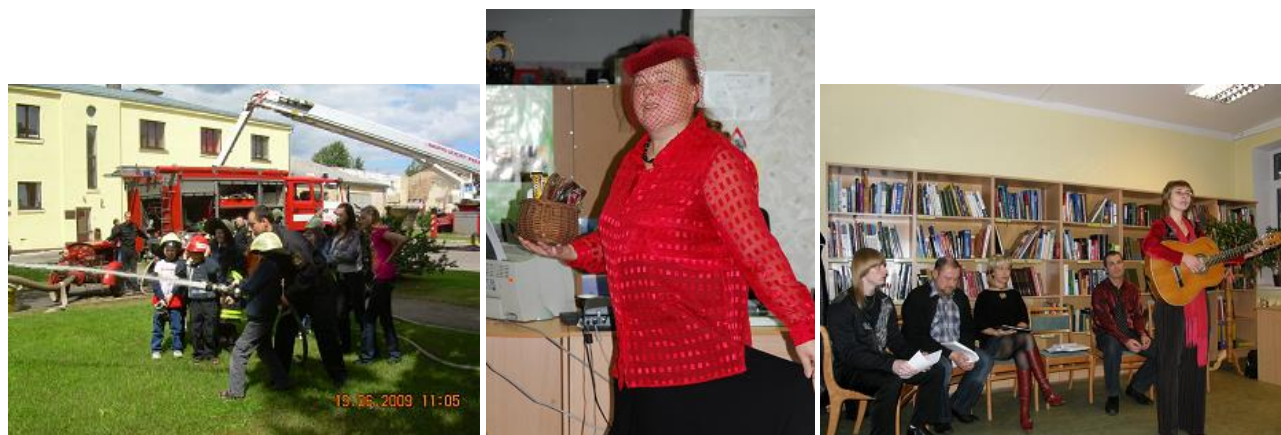
- 10.martā RCB Pieaugušo literatūras nodaļā sadarbībā ar Latvijas Grāmatizdevēju asociāciju tika atklāta kārtējā **grāmatu mākslas konkursa „Zelta ābele 2008” nominēto grāmatu izstāde**. RCB gada skaistākās grāmatas savu lasītāju uzmanībai piedāvāja ceturto gadu. Grāmatu izstāde līdz pat decembrim bija aplūkojama dažādās RCB filiālbibliotēkās.
- Ar mērķi uzturēt un paaugstināt apkārtējās vides kvalitāti RCB piedalījās akcijā „Vienoti zaļākai rītdienai”, izvietojot balsojuma anketas iedzīvotājiem RCB.
- RCB aktīvi iesaistījās v/a „Kultūras informācijas sistēmas” īstenotā Latvijas publisko bibliotēku attīstības projekta „Trešais tēva dēls” **informatīvās ceļojošās izstādes „Pasaule klikšķa attālumā”** popularizēšanā. Izstādes atklāšana notika 31.martā Rīgas Centrālajā dzelzceļa stacijā, tajā piedalījās un klātesošos uzrunāja RCB direktore Dzidra Šmita, izstādes apmeklētāju vidū bija RCB darbinieki.
- UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas **projekta „Stāstu laiks bibliotēkās”** ietvaros RCB Svešvalodu filiālbibliotēkā notika stāstu vakars „Pasaules radīšanas teikas un dziesmas”, RCB Juglas filiālbibliotēka aicināja skolu audzēkņus uz Vilim Plūdonim veltītu stāstu stundu „Bērņības avotiņi”, taču kopumā šajā projektā piedalījās 10 RCB filiālbibliotēkās.
- No 9. līdz 15.novembrim deviņās RCB filiālbibliotēkās notika **”Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas”** pasākumi. 2009.gada tēma bija "Karš un miers Ziemeļvalstīs" (skat. RCB izdevumu „Jaunās Vēstis” Nr.9/2009.- oktobris).
- Sākot no novembra **RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” notika akcijas „Atvērtā literatūra” pasākumi**, kas apkopoti divos lielos pasākumu ciklos - **starptautiskais mūsdienu dramaturģijas festivāls "Ieskats 2009"** (lugu prezentācijas un lasījumi, programmā jaunākās Latvijas, Krievijas, Ukrainas un Baltkrievijas dramaturgu lugas) un **"Sarunas ar jaunajiem literātiem"** (jauno autoru darbu lasījumi un diskusijas). Akciju „Atvērtā literatūra” rīko Latvijas Dramaturgu ģilde sadarbībā ar Latvijas Rakstnieku savienību, Latvijas Literārās izglītības atbalsta biedrību un Rīgas Centrālo bibliotēku. Akcija ir maratons gada garumā. Tā turpināsies līdz 2010.gada 18.novembrim. Cikla „Atvērtā literatūra” literāro lasījumu mērķis ir veidot rakstnieku un lasītāju savstarpēju dialogu.
- 18.decembrī **RCB Ķengaraga filiālbibliotēkā notika preses konference par Eiropas gadu cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību** (2010.gads ir pasludināts par Eiropas gadu cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību). Preses konference bija daļa no Eiropas Komisijas pārstāvēniecības Latvijā un Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkla organizētā pasākuma, kura laikā žurnālisti tika

iepažīstināti ar to, kā ES, valsts, pašvaldības un nevalstiskās organizācijas iecerējušas risināt nabadzības un sociālās atstumtības problēmas. **Preses konferencē piedalījās** labklājības ministrs Uldis Augulis, Rīgas Domes Labklājības departamenta direktore Inese Švekle, EK pārstāvniecības Latvijā vadītāja Iveta Šulca, Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkla valdes priekšsēdētāja Inete Ielīte, kā arī RCB direktore Dzidra Šmita. Preses konferenci vadīja EK pārstāvniecības Latvijā preses sekretārs Ivars Bušmanis.

2009.gads bija nozīmīgu pārmaiņu gads RCB filiālbibliotēku tīkla strukturējumā. Liels darbs gada nogalē tika ieguldīts RCB tīkla optimizācijas nepieciešamības un lietderības skaidrošanā gan pilsētas iedzīvotājiem, gan profesionālās nozares pārstāvjiem. 22.decembrī LNB Bibliotēkzinātnes un grāmatniecības vēstures **diskusijkluba "Gūtenberga galaktika"** ietvaros notika sanāksme "**Rīgas Centrālā bibliotēka pārmaiņu vējos**", kurā par RCB tīkla pārmaiņām, inovatīviem pakalpojumiem un krīzes stratēģiju, kā arī turpmākajiem plāniem stāstīja RCB direktore Dzidra Šmita.

18. februārī LNB Bibliotēku attīstības institūta organizētajā **apaļā galda diskusijā** reģionu galveno bibliotēku direktoriem par bibliotēkas darbu stāstīja un diskusijā piedalījās RCB direktore Dzidra Šmita.

Neatņemama RCB filiālbibliotēku publicitātes darba sastāvdaļa ir **pasākumi visdažādākajām lasītāju un interesentu grupām**. Īpaši aktīva ir sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām, kuru audzēkņiem tiek organizēti bibliotēku un to sniegto pakalpojumu un lasīšanu popularizējoši un veicinoši pasākumi – ekskursijas uz bibliotēku, bibliotekārās stundas, informācijpratības nodarbības, skaļās lasīšanas stundas u.c. (skat. pārskata sadaļu „Darbs ar bērniem un jauniešiem”).

RCB filiālbibliotēkās tiek organizēti pasākumi visdažādākajām lasītāju un interesentu grupām

RCB Vecrīgas filiālbibliotēka piedāvāja skolu audzēkņu grupām (sākot no 6.klases) un pieaugušajiem izmantot jauno bezmaksas pakalpojumu – **kultūrvēsturisku ekskursiju "Pirmā pastaiga pa Vecrīgu"**. Ekskursija latviešu un krievu valodā domāta gan pusaudžu un pieaugušo interesentu grupām no Latvijas lauku novadiem, gan rīdžiniekiem (skat. arī pārskata sadaļu „Projektizstrāde”).

RCB Vecrīgas filiālbibliotēka aicina kultūrvēsturiskā ekskursijā pa Vecrīgu

Vislielāko lasītāju interesi piesaista bibliotēku organizētie pasākumi, kuros ir iespēja tikties ar **sabiedrībā zināmiem, interesantiem cilvēkiem** - rakstniekiem, māksliniekiem, aktieriem, mūziķiem, zinātniekiem u.c. RCB un filiālbibliotēkās viesojušies: parapsihologs Igors Ziemelis, gaismas un krāsu speciāliste Helēna Bringina, mediķe Irīna Ščestere, dzejniece Inese Zandere, māksliniece Lilita Postaža, rakstnieks un žurnālists Arno Jundze, aktrise Aija Uzulēna, Latvijas visu laiku izcilākā basketboliste Uljana Semjonova, advokāts un grāmatu autors Andris Grūtups, žurnāla „Terra” galvenais redaktors Ilgonis Vilks, aktrise Vera Gribača, aktrise Mudīte Šneidere, aktieris Āris Rozentāls, grāmatizdevēja Anita Mēlupe, rakstniece un prozaiķe Helēna Celmiņa, jaunie dzejnieki Jurijs Sadlovskis, Arvis Viguls, Aivars Madris, astroloģe un rakstniece Maija Dambe Kollinsa, titula „Latvijas lepnums” ieguvēji brāļi Barkovski, māksliniece Agne, dziednieks Ramants Jansons, mākslinieks Teo Alens, putnu pētnieks Jānis Brikmanis, rakstnieks Vladimirs Novikovs, dzejniece un tulkotāja Inese Latiševa, kolekcionārs Vladimirs Iļjins, valodniece Lidija Leikuma, pianists Ventis Zilberts, TV šova „Latvijas Princese” uzvarētāja Katrīne Puriņa, mūziķis Andris Kivičs, māksliniece-grāmatu ilustratore Agija Staka-Jansone, mākslinieks Romāns Rudzītis, rakstnieks un dzejnieks Viks, dzejniece Daiga Lapāne un dzejniece Sarma Upesleja, mācītāja Sarmīte Fišere, politiķe Anta Rugāte, aktrise Astrīda Gulbe, sportists Bruno Šulcs, grafiķe Aina Karlsona, dzejnieks Imants Lastovskis, dzejniece Astrīda Ivaska, Latvijas Universitātes biogrāfs Verners Lediņš, psiholoģe Solvita Vektore, fotogrāfs Jānis Brencis, sporta ārsts Visvaldis Bebrīšs, rakstnieks Māris Rungulis, rakstnieks Māris Bērziņš, rakstniece Māra Cielēna, policijas inspektore Iveta Ļvoviča, folklorists Sandis Laime, mūziķe un mūzikas terapeite Vineta Lagzdiņa, vēsturnieks Kaspars Kļaviņš, dzejnieks Arnolds Auziņš, rakstniece Austra Zīle, dzejnieki Jānis Damroze, Vilnis Orlovskis jeb Didakts, Ieva Ieva, Ronalds Logins, komponiste Dace Priedoliņa, komponists Vilnis Punka, dzejniece Eva Mārtuža u.c.

RCB filiālbibliotēku viesu vidū – Uljana Semjonova, Valdis Rūja, Arno Jundze

Veselu pasākumu ciklu, kurā bija iespēja tikties ar sabiedrībā zināmiem cilvēkiem, sadarbībā ar žurnālu „Ātrāk un Skaļāk”, žurnālu „Zintnieks” un žurnālistu Māri Pļavnieku 2009.gadā saviem apmeklētājiem piedāvāja RCB filiālbibliotēka “Kurzeme”: bibliotēkā viesojās mūziķis Johny Salamander, tetovēšanas meistars un motobraucējs Ojārs Dernovs, mūziķis Gvido Linga, aktieris un dziedātājs Harijs Ozols, grupas „Triānas parks” dalībnieki, jogas speciālists Arnis Siliņš, aktieris Leons Krivāns, gaišreģe Ivita Cīpruse, aktieris Zigurds Neimanis, par naudas maģiju runāja Valentīna Seržante, muzikālu Latvijas vēstures stundu „Piemini Latviju” novadīja Inta Paleja un Andris Gailītis.

RCB filiālbibliotēkas „Kurzeme” lasītājiem bija iespēja tikties ar Ojāru Dernovu, Hariju Ozolu un grupu „Triānas parks”

Nemainīgi bibliotēkās populārākais un visbiežāk izmantotais bibliotēkas sniegto pakalpojumu un literatūras popularizēšanas un krājumu atklāsmes veids bija **izstādes** (3462). Visvairāk tika organizētas svētkiem, kalendārajiem datumiem, ievērojamu cilvēku jubilejām, kā arī aktuāliem notikumiem Latvijā un pasaulē veltītas tematiskās izstādes, veidotas arī cikla izstādes, jaunieguvumu un novadpētniecības izstādes u.c.

Mākslas, radošo darbu un kolekciju izstāžu organizēšana ir viens no RCB un filiālbibliotēku darbības virzieniem. Bibliotēkas telpās bez maksas aplūkojami gan profesionālu, gan neprofesionālu mākslinieku darbi, jo RCB un filiālbibliotēkas labprāt piedāvā savas telpas arī amatieru un mākslinieku iesācēju pašizpaušmei.

Mirkļi no izstāžu atklāšanas pasākumiem

Vairākas izstādes gan RCB, gan filiālbibliotēkās tapušas **sadarbībā ar citām institūcijām**:

- No 12.februāra līdz 27.martam bija aplūkojama slavenā **amerikāņu fotogrāfa Edvarda S.Kērtisa (1868-1952) izstāde „Vīzijas par Amerikas iedzimtajiem”** (Visions of Native Americans: The Photographs of Edward Curtis). Izstāde tapa **sadarbībā ar ASV vēstniecību Latvijā**.
- 5.jūnijā tika atklāta **ceļojošā fotoizstāde „Nepazīstamie eiropieši”**, kas tapa **sadarbībā ar Austrijas vēstniecību Latvijā**. Izstādi atklāja Austrijas Republikas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Latvijā Hermīne Popellere (Hermine Poppeller) un RCB direktore Dzidra Šmita. Sarīkojumā piedalījās arī Itālijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijā Frančesko Pučo (Francesco Puccio), Izraēlas vēstnieks Latvijā Hens Ivri (Chen Ivri), Ungārijas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Latvijā Ištvēns Mohāči (István Mohácsi) un Vācijas vēstnieks Latvijā Detlefs Veigels (Detlef Weigel), kā arī bibliotēkas darbinieki un lasītāji. Izstādes autori ir austriešu fotogrāfs un mediju zinātnieks Kurts Kaindls un rakstnieks Karls Markuss. 75 melnbaltās fotogrāfijās dokumentēti sešu mazpazīstamu Eiropas etnisku grupu pārstāvju kultūra, sadzīve un tradīcijas.
- 13.augustā Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta komitejas priekšsēdētāja Eiženija Aldermane atklāja Aglonas garīgās kultūras fenomenam veltītu literatūras izstādi **„Vadi mani šodien pa savu ceļu, dari mani laimīgu, labu un drošu”**. Izstāde tika veidota **sadarbībā ar Preiļu galveno bibliotēku**.
- 4.decembrī RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme” tika atklāta **fotomākslinieka Imanta Urtāna fotoizstāde „Vivat, crescat, floreat! Lai dzīvo, lai aug, lai zied! Operē Aris Lācis”**. Izstāde, kuras fokusā ir izcilā kardiķirurgijas speciālista profesora Ara Lāča ikdienas darbs, tapusi **sadarbībā ar ārzemju latviešu laikrakstiem „Laiks” un „Brīvā Latvija”**.
- **RCB Daugavas filiālbibliotēkas un fotokluba „Rīga” sadarbības rezultātā** bibliotēkas apmeklētājiem bija iespēja iepazīties ar Mārtiņa Varbūta fotoizstādi “Daugavas piekrastes noskaņas”, fotokluba „Rīga” dalībnieku izstādi „XXIV Vispārējie latvieši Dziesmu un XIV Deju svētki. 2008. gada 5. -12. jūlijs”, Eiženijas Freimanes fotoizstādi „Amerikas iespaidi: Amerika ir ne tikai debesskrāpji” un „Latvijas Nacionālās operas balets”, Maritas Raubas fotoizstādi „Pieskāriens”, fotogrāfa Bruno Alsiņa personālizstāde „Daugav’ abas malas mūžam nesadalās” u.c.
- **RCB Ķengaraga filiālbibliotēkā varēja aplūkot sadarbībā ar Rīgas ekslibristu klubu veidotās ekslibru izstādes „Ainava: mazo formu grafika”, „No viņa vēstures”, Dzidras Ezergailes ekslibru izstādi „Rīga – mana sirds” u.c.**, kā arī tikties ar izstādēs izlikto darbu autoriem.

Sevi kā mākslas telpu apliecināja RCB Brīvības ielā 49/53, dodot bibliotēkas apmeklētājiem iespēju iepazīties ar mākslas izstādēm pie tā dēvētās Baltās sienas 7.stāvā:

- 14.janvārī, piedaloties pašam māksliniekam, RCB tika atklāta **fotogrāfa un brīvmākslinieka Vilhelma Mihailovska fotoizstāde „Portreti”**. Pie RCB Baltās sienas bija skatāmas 23 Vilhelma Mihailovska lielformāta fotogrāfijas, kuru vidū bija Ādolfa Skulmes, Vizmas Belševicas, Gunāra Cilinska, Jāņa Streiča, Jura Podnieka, Ojāra Vācieša, Vijas Artmanes un citu pazīstamu kultūras darbinieku portreti.
- **Amerikāņu fotogrāfa Edvarda S.Kērtisa (1868-1952) izstāde „Vīzijas par Amerikas iedzimtajiem”**.
- Mākslas dienu ietvaros RCB bija apskatāma **Rīgas Dizaina un Mākslas vidusskolas 2008.gada diplomdarbu ceļojošā izstāde „Divi vienā”**.

- Ceļojošā fotoizstāde „Nepazīstamie eiropieši”.
- No 10.jūlija līdz 5.septembrim pie Baltās sienas bija skatāma mākslinieces **Anitras Bērziņas** personālizstāde „Vasara”.
- Tekstilmāksliniece **Edīte Pauls-Vīgnere** savu jubileju atzīmēja **Rīgas Centrālajā bibliotēkā**, atklājot savu tekstiliju izstādi. 16.septembrī RCB apmeklētājiem bija iespēja tikties ar ievērojamo Latvijas tekstilmākslinieci. Edīte Pauls-Vīgnere pastāstīja, kas iedvesmojis katru no izstādē redzamajiem darbiem, un atzinīgi novērtēja pie katra gobelēna izkārtoto literatūras izstādi, ko bija sagatavojuši RCB darbinieki, asociatīvi piesaistot mākslas darbiem izziņas materiālu klāstu. Apmeklēt izstādi tika aicināti arī Rīgas skolu audzēkņi.
- No 14.novembra līdz 10.decembrim pie Baltās sienas bija skatāma mākslinieces **Karinē Paronjanc** personālizstāde „Stāsts”.

Vilhelma Mihailovska, Karinē Paronjanc un Edītes Pauls-Vīgneres izstādes varēja aplūkot katrs RCB apmeklētājs

RCB un filiālbibliotēku apmeklētājiem bija iespēja aplūkot šādas izstādes: Gunas Oškalknas-Vējiņas fotoizstādi „Vajag tikai rakt...”, tautas lietišķās mākslas studijas „Rītausma” dalībnieču adījuma un tamborējuma, studijas „Plastika” ādas izstrādājumus, studijas „Vasa” dalībnieku veidotos pinumus un studijas „Ceplis” keramikas darbus, Aigas Kuzņecovas fotogrāfijas, Tehniskās jaunrades nama „Annas 2” foto pulciņa dalībnieku izstādi „Pavasara kokteilis”, mākslinieka Dmitrija Asa un arhitekta Daiņa Bērziņa darbu izstādi „Mājās un ciemos”, fotoizstādi „Kanādas pūpoli”: roņu mazuli fotogrāfijās, Valsts reģionālās attīstības aģentūras Valsts un pašvaldību informācijas sistēmu departamenta direktora Gunta Pilsētnieka fotoizstādi „Atslēgas vārdi”, Guntas Andersones fotoizstādi „Vasaras saulgrieži”, Anrija Baglaja gleznu izstādi „Krāsu paradigmas”, Gaļinas Gruzīņas karikatūru izstādi „Ķiņķēziņi”, Teo Alena gleznu izstādi „Baltā šamaņa saule”, izstādi no mākslinieces Irēnas d’Torres-Fernandez kolekcijas „Neparastā kaklasaišu kolekcija”, Larisas Frolovas gleznu izstādi „Ziedi Rīgas parkos un dārzos”, mākslinieces Mirdzas Kļavas izstādes, dienas aprūpes centra „Cerību māja” audzēkņu darbu izstādes, amatnieku studijas „Fleur” audzēkņu darbus - lelles un gleznojuma uz zīda, Mākslas studijas „Cinobrs” gleznu izstādi „Ziemassvētki”, „Ilģuciema maiznīcas” konditoru veidoto izstādi „Piparkūkas sirds ceļojums”, grāmatu ilustratoras Agijas Stakas-Jansones zīmējumu izstādi, Roberta Elekša akvareļu izstādi „Gadalaiki”, Jurģa Skulmes un Pāvila Šēnhofa gleznas, Lauras Ozoliņas luminescento gleznu izstādi „Ienāc manā pasakā”, Marinas Zariņas akvareļu izstādi „Ziedi”, Igora Vārpa fotoizstādi „Rīga uz barikādēm”, Mārtiņa

Dāboliņa gleznu izstādi “Man viņa ir visskaistākā”, Birutas Roskas gleznas, Leona Brieža fotogrāfiju izstādi „Mana pilsēta Rīga” u.c.

Fotoizstādes RCB Daugavas filiālbibliotēkā un RCB filiālbibliotēkā „Vidzeme”

Viena no RCB funkcijām ir **valsts un pašvaldības iestāžu, kā arī sabiedrisko organizāciju izdoto bezmaksas informatīvo materiālu (bukletu, brošūru u.c.) izplatīšana RCB lasītāju vidū**, kas ir nozīmīgs solis iedzīvotāju informētības līmeņa paaugstināšanā. Jāatzīst gan, ka 2009.gadā šādu bezmaksas informatīvo materiālu bijis mazāk. Bibliotēku apmeklētājiem bija pieejami Rīgas domes Labklājības departamenta, Sabiedrības integrācijas fonda u.c. materiāli.

Visa gada garumā RCB filiālbibliotēku apmeklētājiem bija pieejami RDKD Pasākumu un informācijas nodaļas sagatavotie materiāli par kultūras dzīves aktivitātēm un notikumiem Rīgā, kā arī citu Rīgas kultūras un izglītības iestāžu sagatavotie informatīvie un reklāmas materiāli.

Arī 2009.gadā RCB apmeklētājiem, viesiem un sadarbības partneriem tika piedāvāti iepriekšējos gados **poligrāfiski iespiesti informatīvi RCB bukleti** latviešu, angļu un krievu valodā, jo 2009.gadā šādu bukletu sagatavošanai nebija līdzekļu.

RCB Bibliotēku dienests un RCB Publicitātes nodaļa izstrādāja bukletus par RCB izsniegšanas punktu Dienas aprūpes centrā, kā arī par RCB un filiālbibliotēku piedāvātajiem pakalpojumiem vecākiem ar bērniem („Ar mazuli uz bibliotēku!”) un bezdarbniekiem („Bezdarbs ≠ Bezdarbība”).

Tāpat tika izmantoti iepriekš sagatavotie RCB **suvenīri** – maisiņi, pildspalvas, krūzītes.

RCB nodaļas un filiālbibliotēkas savu pakalpojumu un organizēto pasākumu popularizēšanai izmantojušas **visdažādākās publicitātes formas**: filiālbibliotēkās ir izvietoti informācijas stendi, kur vienmēr izlasāma informācija par bibliotēkas aktualitātēm un rīkotajiem pasākumiem, arī par aktuālākajiem notikumiem citās filiālbibliotēkās; informācija par pasākumiem un bibliotēkas darbību tiek izplatīta mikrorajona iestādēs, kas ir filiālbibliotēku sadarbības partneri; bibliotēkas sagatavo bukletus un informatīvas lapiņas, vizītkartes, kurās tiek atspoguļota informācija par bibliotēkas darbību un sniegtajiem pakalpojumiem; gatavojoties pasākumiem, tiek izgatavotas pasākuma afišas, nelielas informatīvas lapiņas u.c. publicitātes materiāli. RCB filiālbibliotēkas publicitātes materiālus un bibliotēku noformējumu pamatā veido pašas, izmantojot to rīcībā esošās tehnoloģiskās iespējas. 2009.gadā publicitātes un informatīvo materiālu sagatavošanu un izplatīšanu traucēja nepietiekamie līdzekļi un filiālbibliotēku ierobežotās iespējas veikt materiālu drukāšanu un kopēšanu. Tāpat nepietiekami bija bibliotēkām atvēlētie līdzekļi kancelejas preču iegādei, kas ierobežo nepieciešamo izejmateriālu izvēles iespējas. Lielāku publicitātes un bibliotēkas noformēšanas

projektu īstenošanai RCB struktūrvienībām ir iespējams izmantot arī RCB Bibliotēku dienesta noformēšanas mākslinieku sniegtos pakalpojumus.

RCB Bibliotēku dienesta sagatavotie akcijas „Rīga lasa 2009.gadā” plakāti dažādiem gada mēnešiem

Lielākajām RCB organizētajām akcijām, tādām kā Bibliotēku nedēļa, Vasaras lasīšanas akcija, akcija „Rīga lasa 2009.gadā” u.c., publicitātes materiālus (afišas, izdales materiālus) sagatavoja RCB Bibliotēku dienests.

Rīgas Centrālās bibliotēkas direktora p.i.

D.Veilande

16.02.2010.

Rīgas Centrālās bibliotēkas 2010. gada darba pārskata sagatavošanā piedalījās: *Rasma Bāliņa, Velga Bāliņa, Daiga Bērziņa, Aiga Cakule, Zinta Geršmane, Daina Ģeibaka, Māra Grigorevska, Ilrita Jundase, Ineta Kaļķe, Dmitrijs Lancovs, Inta Logina, Alla Peskiševa, Jānis Plaudis, Inta Sallinene, Ingūna Stranga, Gunta Šahova, Zane Šmita, Linda Štamere, Klāra Švedra, Doloresa Veilande, Lora Viļķina, Andra Vīta, Gida Zepkāne.*

Pārskats par Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku kopējo krājumu

Nr. p.k.	Struktūrvienība	Krājums	Saņemts	Rekomplektēts	Krājums	(+) vai (-)
		2009.01.01.	2009.	2009.	2010.01.01.	
1.	Centrālā bibliotēka	86 847	7 568	5 608	88 807	1960
2.	Šampētera	35 403	2 513	5 895	32 021	-3382
3.	Annas	31 938	1 075	30 178	2 835	29103
4.	Laima	12 601	507	4 046	9 062	-3539
5.	Grīziņkalna	16 472	1 650	2 493	15 629	-843
6.	Sarkankalna	19 795	573	16 296	4 072	15723
7.	Nordeķu	23 565	1 673	3 106	22 132	1433
8.	Bolderājas	22 250	2 318	1 738	22 830	580
9.	Vidzeme	38 912	4 195	236	42 871	3959
10.	Kurzeme	16 364	1 496	1 578	16 282	-82
11.	Metod.nod.	1 910	196	96	2 010	100
12.	Torņakalna	28 544	2 442	2 489	28 497	-47
13.	Rēzna	21 432	20 014	11 215	30 231	8799
14.	Čiekurkalna	15 969	1 366	788	16 547	578
15.	Avots	17 147	1 841	598	18 390	1243
16.	Ziemeļblāzmas	28 356	1 711	668	29 399	1043
17.	Pārdaugavas	26 353	408	14 172	12 589	13764
18.	Hanzas	30 054	709	7 131	23 632	-6422
20.	Sarkandaugavas	16 429	16 156	628	31 957	15528
21.	Jaunciema	9 735	990	887	9 838	103
22.	Pūce	20 970	1 000	1 574	20 396	-574
23.	Svešvalodu	23 770	2 518	772	25 516	1746
24.	Bišumuižas	10 849	1 193	403	11 639	790
25.	Zemgale	22 197	1 667	2 252	21 612	-585
27.	Juglas	22 671	1 893	1 124	23 440	769
28.	Burtnieks	14 006	497	2 136	12 367	1639
29.	Zolitūdes	13 041	444	3 343	10 142	2899
30.	Daugavas	36 055	2 570	4 983	33 642	2413
31.	Zvirbulis	13 839	6 655	1 185	19 309	5470
32.	Mežaparka	7 455	181	1 148	6 488	967
33.	Ļavnieku	26 843	2 782	793	28 832	1989
35.	Strazds	19 048	2 571	1 947	19 672	624
36.	Mārtiņa	8 565	263	1 983	6 845	-1720
37.	Vinnijs	9 851	418	980	9 289	-562
38.	Mangaļu	7 070	0	0	7 070	0
41.	Ķengaraga	38 928	2 760	4 145	37 543	-1385
42.	Mežciema	9 034	1 025	570	9 489	455
44.	Mākslas	20 231	46	4 323	15 954	-4277
45.	Zasulauka	18 165	963	3 092	16 036	2129
46.	Ilģuciema	27 977	2 506	2 505	27 978	1
48.	Imantas	38 092	3 219	1 197	40 114	2022

49.	Vecrīgas	2 933	955	302	3 586	653
50.	Tilts	7 430	1 475	77	8 828	1398
51.	Berģu	10 520	380	2 499	8 401	-2119
F1	Repoz.Aktīvais f.	9 727	2 429	75	12 081	2354
Kopā		939 343	109 811	153 254	895 900	-43 443

Rīgas Centrālās bibliotēkas un filiālbibliotēku izmantojuma rādītāji 2009. gadā

Struktūrvienība	Lasītāju skaits 2009	Bērni līdz 18 gadiem	Apmeklējumu skaits 2009	Apmeklējums līdz 18 gadiem	Izsniegums 2009	Izsniegums līdz 18 gadiem
RCB	15134	3577	183851	92630	333112	66630
Izsniegšanas punkts BKUS	617	416	8882	5588	7783	4061
Izsniegšanas punkts Dienas centrā „Avots”	251	0	8131	0	6492	0
Berģu	1817	411	25451	6518	47080	7509
Bišumuižas	498	124	7788	3304	23168	6531
Bolderājas	1089	316	15390	4490	41952	9104
„Burtnieks”	1787	816	30685	12321	67323	23791
Čiekurkalna	1098	536	13954	7037	31777	13816
Daugavas	1246	383	16377	5534	33391	8413
Grīziņkalna	3865	1026	52167	13576	169029	26024
Hanzas	1938	419	24065	6190	60602	5619
Iļģuciema	841	255	15285	4764	45454	11395
Imantas	2539	739	35097	7670	64131	10606
Jaunciema	3481	1451	76224	27402	138244	31021
Juglas	567	201	10675	4572	17266	5835
„Kurzeme”	2495	418	35912	6353	86264	9595
Ķengaraga	1731	513	25828	6530	72270	14181
„Laima”	2270	770	40773	18122	103345	42283
Mārtiņa	1420	180	23502	2370	36644	2870
Mežaparka	170	136	1573	1258	2375	1841
Mežciema	319	117	3962	1360	7569	1176
Nordeķu	1075	522	20097	10072	44926	14384
Pārdaugavas	1253	290	21277	5287	72236	7412
Pļavnieku	1330	203	9531	2612	17825	2592
„Pūce”	2325	748	39876	17511	70487	17017
„Rēzna”	1128	419	29102	16917	28783	7418
Sarkandaugavas	1947	430	28089	4825	57289	8403
Sarkankalna	1667	965	22162	16576	52217	42016
„Stražds”	1473	94	15395	591	27432	434
Svešvalodu	1570	581	29177	5766	47685	12094
Šampētera	2067	276	21303	2159	35779	2463
„Tilts”	1313	392	20544	6586	34705	6076
Torņakalna	1794	197	11402	687	67886	4691
Vecrīgas	1878	382	31335	8072	75993	10866
„Vidzeme”	284	17	3595	177	3945	38
„Vinnijs”	4552	1107	55278	10330	122922	14767
Zasulauka	771	553	14161	11564	20381	17100
„Zemgale”	1782	720	20419	5292	62902	10377
Ziemeļblāzmas	1495	501	26044	9749	46385	7915
Zolitūdes	1757	571	34654	6618	189178	25390
„Zvirbulis”	939	287	14002	4040	33452	5108
Kopā	79 212	22700	1144927	392970	2540992	530976